

Tussenevaluatie projecten Investeringsplan
Sociaal Domein
oktober 2021

INHOUDSHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING PROJECTEN	Blz 3
BASIS OP ORDE	Blz 6
OVERGANG JEUGDWET-WMO	blz 6
ONAFHANKELIJKE CLIËNTONDERSTEUNING	blz 9
TASKFORCE JEUGD	blz 12
VERBINDING ONDERWIJS-JEUGDHULP	blz 14
VERBETEREN VAN DE TOEGANG	Blz 17
DOORONTWIKKELING SOCIAAL WIJKTEAM	blz 17
VERBINDING MET MEDISCHE VERWIJZERS	blz 20
ZORGVERNIEUWING	Blz 22
KORTE EN INTENSIEVE ONDERSTEUNING BESCHIKKINGSVRIJ	blz 22
PILOT WELZIJN OP RECEPT	blz 22
PILOT WERKEN AAN MIJN TOEKOMST	blz 24
PILOT FLITS	blz 27
PILOT VERVANGENDE MANTELZORG AAN HUIS	blz 29
AANPAK AANDACHTHUISHOUDENS	blz 30
VERSTERKING PEDAGOGISCHE BASIS	Blz 33
PILOT JUNIOR LIFE SKILLS OP SCHOOL	blz 33
JONGERENWERK OP SCHOOL	blz 35
BESTRIJDING EENZAAMHEID EN SOCIAAL ISOLEMENT	blz 37
RE-INTEGRATIE OFFICIER	blz 38
FINANCIEEL OVERZICHT	blz 40

SAMENVATTING PROJECTEN OPGAVE ZORZAME STAD

Project	Inhoud	Belangrijkste resultaat	Kosten
OVERGANG JEUGDWET-WMO	Uitvoering plan van aanpak 'overgang Jeugdwet naar Wmo'	Er zijn 7 maatwerkplannen (toekomstplannen) opgesteld, samen met organisaties residentiële jeugdhulp. Er zijn 124 jongeren in begeleiding (geweest) volgens de ketenaanpak JOR (peildatum: 21 september 2021).	€ 262.500
ONAFHANKELIJKE CLIËNTONDERSTEUNING	De onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO) helpt inwoners bij het verduidelijken van hun vraag en het vinden van de weg naar passende zorg en/of ondersteuning.	In het 4 ^e kwartaal 2021 wordt de visie op OCO aangescherpt en een afwegingskader en communicatieplan opgesteld. Dit geeft meer richting aan de uitvoering: wat is de rol, afbakening en positionering van OCO en hoe het zich verhoudt tot andere vormen van cliëntondersteuning. De aantallen bleven in 2020 achter door de corona-omstandigheden, maar lijken in 2021 toe te nemen door het opbouwen en verdiepen van de samenwerking.	Rijksmiddelen
TASKFORCE JEUGD	Door de inzet van de taskforce jeugd wil het college op enkele hardnekkige vraagstukken duiding van landelijke experts.	De taskforce Jeugd heeft op 30 oktober en 10 december 2019 haar bevindingen besproken met de commissie Sociale Leefomgeving. Hiermee is dit traject afgerond (RIS-dossier: 2483725).	€ 30.000
VERBINDING ONDERWIJS-JEUGDHULP	Verbeteren van de samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp.	<i>Integraal Loket en impuls aan de samenwerking</i> In het laatste kwartaal 2019 zijn er 11 en in 2020 14 aanmeldingen voor een integraal (ondersteunings)plan of advies/consultatie opgepakt door het Integrale Loket. De aantallen lijken achter te blijven door de corona-omstandigheden. <i>Jeugdhulp op school</i> Volumes (ondersteuningsbehoefte) zijn per school in beeld gebracht en kunnen nu gevolgd worden in de tijd.	€ 170.000
DOORONTWIKKELING SOCIAAL WIJKTEAM	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het realiseren van een scherpere taakafbakening in de opdracht aan het Sociaal Wijkteam en een slagvaardige organisatievorm. 2. Het realiseren van een integrale toegang Jeugd-Wmo. 	<i>Een scherpere taakafbakening en een slagvaardige organisatievorm</i> In plaats van 5 organisaties, bestaat het SWT nu nog uit 2 organisaties: Stichting De Sociale Basis en Stichting Jeugdteams. Er wordt gewerkt met één helder omschreven integrale klantroute, gekoppeld aan KPI's. <i>Het realiseren van een integrale toegang Jeugd-Wmo</i> In maart 2022 is de evaluatie van AEPB klaar naar de werkwijze integrale vraagverheldering (Jeugd en Wmo).	€ 707.000

Project	Inhoud	Belangrijkste resultaat	Kosten
VERBINDING MET MEDISCHE VERWIJZERS	Het bieden van sneller, passender en betaalbarer zorg door middel van het verbeteren van de samenwerking met huisartsen.	Start inzet van POh Jeugd met 48 uur met opschaling naar max. 96 uur. Inzet gezondere leefstijl trajecten in samenwerking met buurtsportcoaches voor 96 deelnemer.	€ 460.000
PILOT SOCIAAL RECEPT	Sociaal recept is gericht op vergroting van het aantal verwijzingen van huisartsen en andere professionals in de eerstelijns gezondheidszorg naar het sociaal domein. Hierdoor worden mensen sneller geholpen en worden kosten bespaard. Het project is gericht op preventie en vroegsignalering om intensievere zorg later te voorkomen.	Op dit moment wordt de database van de preventiecalculator (een monitor van de besparingen) gevuld met casussen. We verwachten begin 2022 een eerste inzicht te kunnen bieden in de gerealiseerde kostenbesparingen. Een voorbeeld van een kostenbesparing is dat als de huisarts snel verwijst wanneer een patiënt geldzorgen heeft, er een goede kans is dat problematische schulden kunnen worden voorkomen. Als dat lukt, dan levert dat een maatschappelijke kostenbesparing op van ruim 100.000 euro voor 1 huishouden.	€ 550.000
PILOT WERKEN AAN MIJN TOEKOMST	Het doel van het project is dat 8 Dordtse jongeren vraaggestuurd en waardegedreven aan het werk gaan.	Het project zit in de startfase. Gemeente, onderwijs, zorg en het bedrijfsleven werken intensief samen om de maatschappelijke waarde hiervan te vergroten en de kosten te verlagen.	€143.000
PILOT FLITS	Voorkomen van geïndiceerde zorg, komen tot samenhangende zorg en verlagen van de administratieve druk . Hiermee komt er directe tijd beschikbaar voor cliënten.	Onderzoekcentrum Dordrecht (OCD) monitort de volgende onderzoeksvragen: 1. Wat zijn de 'best and worst practices' van FLITS en wat zit achter het succes of falen van deze voorbeelden? 2. Welk verschil maakt FLITS voor haar stakeholders op het gebied van geïndiceerde jeugdhulp? a. Zorginhoudelijk b. Financieel c. Transformatie De tevredenheid zal middels interviews met zowel cliënten als medewerkers van de wijkteams en Flits gemeten worden.	€ 1.100.000
PILOT VERVANGENDE MANTELZORG AAN HUIS	De mantelzorger preventief ondersteunen (om overbelasting te voorkomen)	In 4 casussen is toestemminggegeven om meer dan 48 uur in te zetten om daarmee de periode te kunnen overbruggen naar de inzet van een Wmo-maatwerkvoorziening of opname in een verpleegtehuis.	€ 100.000
AANPAK AANDACHTHUIS- HOUDENS	Gezinnen met complexe problematiek passender, sneller én betaalbarer te helpen. Waar professionals vastlopen door regelgeving, gebrek aan	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een hoge tevredenheid bij gezinnen en professionals, 90% is (zeer) tevreden. • In een jaar tijd (2020) heeft de gemeente 73 gezinnen geholpen. 	€ 500.000

Project	Inhoud	Belangrijkste resultaat	Kosten
	passend aanbod of gebrek aan regie bieden we, waar nodig met mandaat, maatwerkoplossingen. Vervolgens is het doel om vanuit de casuïstiek systeemknelpunten structureel op te lossen.	In 19 gevallen was een doorbraak nodig en is deze gerealiseerd. <ul style="list-style-type: none"> Een eerste indicatie dat de kosten per casus lijken te dalen van gemiddeld € 23.000 naar €16.000 (op basis van 6 casussen). Er zijn 7 signalen afgegeven van terugkerende knelpunten, rode draden waar meerdere casussen vastlopen. Hierboven zijn voorbeelden genoemd (briefadres en Eerste Hulp bij Onderdak). 	
PILOT JUNIOR LIFE SKILLS OP SCHOOL	Met de pilot wordt ingezet op de cognitieve en emotionele ontwikkeling van kinderen, door middel van preventieve, positieve en sportieve aandacht.	Door sluiting van de scholen tijdens de coronacrisis heeft de pilot pas net een doorstart gemaakt en zijn er nog geen resultaten zichtbaar.	€ 40.000
JONGERENWERK OP SCHOOL	Door de aanwezigheid van jongerenwerk op ongeveer 55 scholen in Dordrecht zijn jongeren vroegtijdig in beeld en is het mogelijk om tijdig te signaleren of er ondersteuning nodig is.	Om het besparingspotentieel van jongerenwerk op school te kunnen berekenen gebruiken we naast de monitoringsgegevens van jongerenwerk, ook gegevens nodig rondom eerstelijns zorg (noodzakelijk) en gegevens rondom jeugdhulp op schoolniveau (wenselijk). We zetten dit plan nu op.	€ 700.000
BESTRIJDING EENZAAMHEID EN SOCIAAL ISOLEMENT	projecten die voortvloeien uit het beleidskader "omzien naar elkaar" dat in april 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld.	Het project zit in de inventarisatiefase: Onderzoek per wijk naar de rol van de wijkcentra en voorstel voor het beheer, betrokkenen in de wijk zijn geïnterviewd. <ul style="list-style-type: none"> de rol van de wijkcentra in de verschillende wijken en voorstel voor beheer. 	€ 200.000
RE-INTEGRATIE OFFICIER	Recidive terugdringen van daders van High Impact Crimes (HIC) om geweldsmisdrijven te verminderen en de (gevoelens van) veiligheid te vergroten. Daarnaast het signaleren en agenderen van verbeteringen in de aanpak (basisvoorwaarden) en keten- en netwerksamenwerking bij de re-integratie van ex-gedetineerden.	De RIO heeft tussen maart 2019 en juni 2021 44 kandidaten begeleid die binnen de doelgroep van de pilot (HIC daders, 18-27 jaar, complexe problematiek). Daarnaast heeft de RIO contact met circa 80 andere daders, geeft hij adviezen of verwijst door bij minder complexe casussen. Het gaat om ISD-ers en BIJ-meldingen of kandidaten die ouder zijn dan 27 jaar.	€ 37.500 (cofinanciering)

BASIS OP ORDE

OVERGANG JEUGDWET-WMO

- **Wat houdt het project in?**

We weten dat een flink deel van de jongeren dat ondersteuning ontvangt vanuit de Jeugdwet, na hun 18^e verjaardag niet of niet adequaat ondersteund worden. Daarom is het plan van aanpak 'overgang Jeugdwet naar Wmo' opgesteld. Eind oktober 2020 is dit door de raad vastgesteld. Dit plan van aanpak is gebaseerd op een evaluatie door Tien organisatieadvies. Uit de evaluatie van Tien organisatieadvies komen drie centrale knelpunten naar voren:

1. Beleidsmatige, organisatorische en financiële verkokering van regie en ondersteuning bij de overgang
2. Onvoldoende oog voor de impact van de overgang op het sociaal netwerk
3. Tekort aan aanbod van passende woonruimte en woonvormen.

Voor het oplossen van deze knelpunten is gekozen voor twee richtingen met verschillende actielijnen. De eerste is een doorgaande ondersteuningslijn en de tweede passende huisvesting (onderdeel van actieprogramma dak- en thuisloze jongeren en Beschermd Wonen en Mo/agenda HKG).

De resultaten van het plan van aanpak 'overgang Jeugdwet naar Wmo' worden beknopt beschreven. Uiterlijk mei 2022 zal de gemeenteraad meer informatie ontvangen over concrete resultaten en stand van zaken.

- **Het doel:**

Met het plan van aanpak streven we structurele veranderingen na, zowel in werkwijze als aanbod. Jongeren worden in de *overgang van de Jeugdwet naar de Wmo* snel en passend geholpen (8 weken voorafgaand aan de werkelijke overgang is duidelijk welke aanbieder wat gaat doen op de datum van overgang). De overgebleven knelpunten in deze overgang zijn gedefinieerd en opgelost en er vallen minder jongeren na deze overgang tussen wal en schip

- **Looptijd project:**

Verschilt per deelproject, zie onder.

- **Partners:**

SDD, OCD, SWT, zorgaanbieders, jongerenwerk, SJT, IPW, ministerie VWS, gemeente Groningen.

- **Financiën:** € 100.000 per jaar. Totaal € 262.500.

Actuele stand van zaken

Overkoepelend

In januari 2021 is een projectleider 18-/18+ aangesteld. Op 17 maart is een (digitale) bestuurlijke aftrap geweest. Doel van de bijeenkomst was informeren van en inzet vragen aan de organisaties.

1. Doorgaande ondersteuningslijn

a) Ontwikkeling toekomstplan voor jongeren van 16 tot 27 jaar (Q4 2021- Q4 2022)

Momenteel wordt, samen met residentiële jeugdzorg, gewerkt aan maatwerkplannen voor jeugdigen. Dit gebeurt op basis van de doorbraakmethodiek van IPW (zie Aanpak aandachtshuishoudens, verderop in dit document). De ervaringen die we hiermee hebben opgedaan, nemen we mee in het vervolg. Dit geldt ook voor de ervaringen met de inzet van

doorbraakregisseurs bij de Sociaal Wijkteams, die zich ook richten op de problematiek 18-/18+. Het vervolg richt zich op een toekomstplan voor en door jongeren (maximaal 30). Daarnaast worden de ervaringen meegenomen in de actielijn 'verbetering samenwerking op uitvoerend en beleidsniveau' (zie onder c).

Het afgelopen jaar is nagegaan, maar vooral ervaren hoe Sociaal Wijkteam en organisaties in de jeugdzorg omgaan met het toekomstplan. Alle organisaties beschikken over formats en werkinstructies. Dit is echter niet altijd opgesteld vanuit het perspectief van de jeugdige en de snijvlakken Jeugdwet-Wmo komen niet altijd tijdig in beeld. Ondanks de verantwoordelijkheid die elke organisatie voelt voor de ontwikkeling en vervolgstappen van de jeugdige, komt het integraal kijken niet vanzelf van de grond. Wij willen dan ook graag meer dwingend of richtinggevend gaan werken met het toekomstplan. Dit kan, door het werken met een toekomstplan onderdeel te maken van de verordening jeugdhulp. Deze verordening wordt later dit jaar door de gemeenteraad besproken.

b) Doorontwikkeling ketenaanpak Jongeren op de Rit (Q2 2020 – Q3 2021)

Eind 2020 tot begin 2021 is de aanpak Jongeren op de Rit met de samenwerkingspartners geëvalueerd en is het interne proces van het sociaal wijkteam hierop aangepast. Het verbeterde proces zorgt voor een efficiënt en effectief proces van intake, het bieden van (toeleiding naar) hulp tot het bieden van nazorg. Daarnaast zijn ook de signalerende en ondersteunende rollen van de samenwerkingspartners aangescherpt. De gemeente is verantwoordelijk voor het faciliteren van kennisdeling (casusbesprekingen en themabijeenkomsten). Dit is vanwege corona nog niet uitgevoerd, maar dit zal uiterlijk begin 2022 alsnog gebeuren.

c) Verbeteren samenwerking op uitvoerend en beleidsniveau (Q4 2020 - Q2 2021)

Vanaf eind 2019 wordt ingezet op casuïstiekbespreking en maatwerk (zie ook Aanpak aandachtshuishoudens). Ook hierbij wordt onder andere de doorbraakmethodiek van IPW ingezet. Er wordt een maatwerkplan opgesteld dat is gebaseerd op 3 basiselementen: denken vanuit het perspectief van de jongere, de jongere bepaalt het doel (*betrokkenheid*), de aanpak moet wettelijk mogelijk zijn (*legitimiteit*). Tot slot is het mogelijk een financiële doorrekening te maken van de huidige aanpak en de doorbraakaanpak (*rendement*).

De maatwerkgesprekken bieden inzicht in aanbod dat wordt gemist en concrete drempels voor jongeren in de overgang van Jeugdwet naar Wmo. Het gaat hierbij onder andere om inkomen, huisvesting, wachttijden, eerder aanvragen Wmo-indicatie en eigen bijdrage. Oplossingen op genoemde punten zijn mogelijk door middel van maatwerk, bijvoorbeeld door artikelen in de wet toe te passen die een uitzondering mogelijk maken. Dit wordt nu verder uitgewerkt. De oplossing voor een verbetering in de focus op het perspectief van de jongere gaat niet alleen om een gedeeld format (zie toekomstplan onder a), maar om integrale samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen (inhoudelijk en financieel).

Deze actielijn is belangrijk in het realiseren van een meer soepele overgang. Wel vraagt het meer tijd dan oorspronkelijk verwacht. Uiterlijk Q4 2021 is er een overzicht van alle drempels en oplossingen per leefdomein. Uiterlijk Q1 2022 is er een overzicht van de werkzaamheden die hiervoor verricht moeten worden, inclusief looptijd. Daarnaast wordt door SOJ en SJT ook gesprekken gevoerd met instellingen over 18-/18+. Eerste resultaten worden eind 2021 verwacht.

2. Passende huisvesting

a) Meer en sneller beschikbare huisvesting (Q4 2020-Q1 2023)

b) Meer en sneller beschikbare woonruimte voor jongeren afkomstig uit de jeugdhulp (Q4 2020-Q4 2021)

De actielijn Passende Huisvesting is onderdeel van het plan van aanpak 'overgang jeugdwet naar Wmo', maar wordt uitgevoerd binnen het Actieprogramma dak- en thuisloze jongeren en Beschermd Wonen en Mo/agenda HKG. Er is hierin veel gerealiseerd wat betreft inzicht en concreet aanbod. Zie onder kopje 'resultaten'. Wat de komende periode nog wel meer aandacht vraagt is een verdieping in vraag en aanbod, bijvoorbeeld door profielschetsen van cliënten en nagaan of we dan voldoen aan de behoefte. We weten nu wel of we voldoen aan de globale vraag aan bijvoorbeeld Beschermd Wonen, maar niet of dit echt passend is op de specifieke behoefte van de cliënten.

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Er is een zeer groot aantal acties uitgezet dat de overgangsproblemen 18-/18+ in de toekomst moet voorkomen. Het is nu nog te vroeg om te zeggen of deze het gewenste resultaat hebben. Op de resultaten van de aanpak zullen we nader ingaan in de raadsinformatiebrief die medio 2022 volgt.

We beperken ons hier tot de belangrijkste behaalde resultaten tot nu toe.

1. Doorgaande ondersteuningslijn

- a) Ontwikkeling toekomstplan voor jongeren van 16 tot 27 jaar.
- b) Doorontwikkeling ketenaanpak Jongeren op de Rit (JOR).
Het nieuwe plan van aanpak doorontwikkeling JOR is gereed en wordt uitgevoerd.
- c) Verbeteren samenwerking op uitvoerend en beleidsniveau.
Wmo-indicatie vanaf 17,5 jaar mogelijk

2. Passende huisvesting

- a) Er is eerste cijfermatig beeld van huidig tekort aan woonvormen en vormen van begeleiding.
- b) Jongeren in zeer urgente situaties zijn toegevoegd aan de doelgroep die voorrang krijgt volgens de huisvestingsverordening (contingentregeling Drechtsteden). Het betreft jongeren met een zorgvraag ter voorkoming van escalatie en inzet van duurdere voorzieningen.
- c) Voorheen kwamen jongeren alleen in aanmerking voor een urgente aanpak (na verlaten van een instelling), als zij vóór hun instellingsperiode een zelfstandige woonruimte hadden.
- d) Deze eis wordt niet meer gesteld.
- e) Er zijn verschillende (regionale) producten gerealiseerd voor wonen (incl. ondersteuning), onder andere Leerpark, IB4MO (specifieke vorm van individuele begeleiding), woontraining voor jongvolwassenen met een complexe ondersteuningsvraag.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Uitvoering van het plan van aanpak is minder dan een jaar geleden ingezet. Het is nog te vroeg om resultaten na te gaan op basis van kwantitatieve gegevens. Er zijn wel cijfers over deelname/bereik. Er zijn 7 maatwerkplannen (toekomstplannen) opgesteld, samen met organisaties residentiële jeugdhulp. Er zijn 124 jongeren in begeleiding (geweest) volgens de ketenaanpak JOR (peildatum: 21 september 2021).

ONAFHANKELIJKE CLIËNTONDERSTEUNING

- **Wat houdt het project in?**

Elke gemeente is sinds 2015 wettelijk verplicht (Wmo) om onafhankelijke cliëntondersteuning aan te bieden. Om de ontwikkeling en versterking van cliëntondersteuning een impuls te geven, is Dordrecht sinds 2019 aangesloten bij het landelijke koploperstraject van 14 gemeenten. De belangrijkste reden hiervoor was dat we zagen dat inwoners in Dordrecht nog niet altijd hun weg vinden naar passende zorg en/of ondersteuning en omdat de cliëntondersteuning nog onvoldoende aansloot bij andere ondersteuning en begeleiding in het sociaal domein.

- **Het doel**

Het doel is om ervoor te zorgen dat de inwoner snel, passende en betaalbare ondersteuning of zorg krijgt. De onafhankelijke cliëntondersteuners helpen inwoners bij het verduidelijken van hun vraag en het vinden van de weg naar passende zorg en/of ondersteuning.

- **Looptijd project:** 2019 tot en met 2021.

- **Partners**

MEE Plus is per 1 augustus 2019 de formele aanbieder van onafhankelijke cliëntondersteuning in Dordrecht. Daarnaast denken partijen zoals het Sociaal Wijkteam (Stichting de Sociale Basis), de Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht en het Ouderplatform Zuid-Holland Zuid mee over de ontwikkeling en versterking van de onafhankelijke cliëntondersteuning.

- **Financiën**

Er zijn geen middelen uit het investeringsbudget ingezet voor onafhankelijke cliëntondersteuning. Dordrecht heeft als deelnemer aan het koplopertraject een bedrag van €340.160 aan Rijksmiddelen ontvangen, voor 2019 en 2020. Hiervan is een bedrag van € 187.218 overgeheveld van 2020 naar 2021. De subsidie aan MEE Plus voor de uitvoering van cliëntondersteuning betreft € 98.862 (in 2021).

Actuele stand van zaken

Onder begeleiding van Movisie en in samenwerking met de Koepel Adviesraden Sociaal Domein en Ieder(in) zijn we in het koploperstraject met partners aan de slag gegaan met de ambitie cliëntondersteuning te verbeteren en te vernieuwen. We zien dit als een meerjarige ontwikkelopgave die wij met partijen in de stad oppakken. We zetten in op:

1. Sluitend aanbod van cliëntondersteuning
2. Vergroten van de vindbaarheid en beschikbaarheid
3. Versterken van kwaliteit en deskundigheid
4. Ontwikkelen van een ombudsfunctie (welke reeds is vormgegeven in het Advies-meldpunt Jeugd)

De onafhankelijke cliëntondersteuning heeft zich binnen Dordrecht ontwikkeld: voorheen lag de focus op cliëntondersteuning voor jeugdigen (en het gezin, waarbij ook naar het leefsysteem als geheel wordt gekeken). Dat is nu levensbrede cliëntondersteuning. Levensbreed betekent in dit geval dat inwoners met vragen terecht kunnen die gaan over alle aspecten van het dagelijks leven (zoals maatschappelijke ondersteuning, inkomen en schulden, jeugdhulp, passend onderwijs etc.).

Cliëntondersteuning vervult een functie bij de oriëntatie op en het zoeken en behouden van passende zorg en ondersteuning door de inwoner. We onderscheiden in Dordrecht drie elementen van cliëntondersteuning:

1. Vraagverheldering (door goed te luisteren en de juiste vragen te stellen de situatie van de inwoner en de wens voor de toekomst in beeld brengen),
2. De wegwijsfunctie
3. De makelaars- en bemiddelingsfunctie

De verschillende partijen die betrokken zijn of zelf vormen van cliëntondersteuning bieden binnen de gemeente Dordrecht, zien een aantal knelpunten en constateren de behoefte aan afbakening: de cliëntondersteuner is immers niet de enige die mensen op weg helpt. Deze taak is ook

onderdeel van veel andere functies binnen het sociaal domein. We hebben in Dordrecht vier elementen onderscheiden die helpen om hierin keuzes te maken:

1. *Het moment in het leven* van de inwoner waarop cliëntondersteuning nodig kan zijn en de taken die de cliëntondersteuner daarbij geacht wordt te vervullen;
2. De verschillende *levensgebieden* waarop een kundige cliëntondersteuner moet kunnen meedenken;
3. De groepen inwoners met specifieke *problematieken* voor wie een kundige cliëntondersteuner beschikbaar moet zijn;
4. De beschikbaarheid van *andere (cliënt)ondersteuners* dan de onafhankelijke cliëntondersteuners.

Met partners hebben we in het 4^e kwartaal 2021 de visie op onafhankelijke cliëntondersteuning aangescherpt. Daarnaast hebben we een communicatieplan opgesteld. Deze geeft helderheid over wat cliëntondersteuning is, hoe deze zich verhoudt tot onafhankelijke cliëntondersteuning, de afbakening en positionering. Dit geeft richting aan de uitvoering: voor inwoners en professionals wordt in de communicatie duidelijker hoe de ondersteuning door de onafhankelijke cliëntondersteuning en cliëntondersteuning door het Sociaal Wijkteam of andere partijen, zich tot elkaar verhouden en complementair zijn aan elkaar. De kennis en expertise die wordt ingezet op basis van de vraag van de inwoner, wordt meer vanuit het netwerk ingezet. Met elkaar volgen we de uitvoering en voortgang, wisselen we kennis en informatie uit, delen we signalen en bespreken we concrete casuïstiek. In het 4^e kwartaal is hiervoor een gezamenlijk afwegingskader opgesteld. Daarmee vergroten we de kwaliteit en de deskundigheid.

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

De ontwikkeling van onafhankelijke cliëntondersteuning is niet vlot verlopen, mede als gevolg van de coronacrisis. Uit de gesprekken die met partijen zijn gevoerd, hebben we diverse knelpunten opgehaald. Dit had o.a. te maken met het niet helder en scherp positioneren en de (smalle) focus op onafhankelijke cliëntondersteuning voor jeugdigen. De rol en afbakening was zowel voor inwoners als professionals onduidelijk, met als gevolg ook verschillende verwachtingen en daardoor teleurstellingen. De samenwerking tussen partijen onderling stond bovendien ook nog in de kinderschoenen.

Om de ontwikkeling te versnellen is in 2021 bij MEE Plus een projectleider gestart, met als doel om met input van alle partijen te komen tot een aangescherpte en gedragen visie op de onafhankelijke cliëntondersteuning, de samenwerking tussen partijen te intensiveren en op basis van de visie het communicatieplan op te stellen en uit te voeren. De visie is zoals gezegd in het 4^e kwartaal van 2021 vastgesteld.

De samenwerking tussen partijen is inmiddels geïntensiveerd en het lijkt erop dat dit leidt tot een toename van het aantal meldingen door inwoners bij de onafhankelijke cliëntondersteuning (zie hieronder). Partijen geven aan dat enkelvoudige vragen en/of relatief eenvoudige problematiek goed worden opgelost. De zorgen richten zich met name op een specifieke groep kwetsbare inwoners met multiproblematiek (meervoudige, complexe vragen) en hoe je daarin beter met elkaar kunt samenwerken. Het is een meerjarig ontwikkeltraject dat blijvend aandacht nodig heeft van alle betrokken partijen.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

In de periode vanaf 1 augustus 2019 tot en met 31 december 2020 hebben zich in totaal 18 inwoners aangemeld voor ondersteuning. Hiervan heeft de helft zich zelf aangemeld, de andere helft is doorverwezen, met name door het Sociaal Wijkteam. De belangrijkste reden voor aanmelding betrof de onafhankelijkheid van de cliëntondersteuning. De meeste vragen hadden betrekking op informatie & advies, vraagverheldering, casemanagement en vastgelopen cases tussen inwoner en zorgaanbieder. Gemiddeld zijn er circa 20 contacten met de inwoner en de mensen om hen heen.

Het aantal meldingen bleef in 2020 achter bij de verwachtingen. Belangrijkste reden hiervoor is de corona-lockdown geweest waardoor het meer tijd kostte om de relaties met samenwerkingspartners op te bouwen en te verdiepen. Ook de zoektocht naar de rol, afbakening

en positionering van de onafhankelijke cliëntondersteuning (zie hierboven) heeft hier effect op gehad.

We zien in 2021 dat de weg naar onafhankelijke cliëntondersteuning vaker gevonden lijkt te worden. In het eerste halfjaar van 2021 hebben 20 inwoners zich aangemeld voor ondersteuning, waarvan de helft zichzelf heeft aangemeld en de rest via onder andere zorgaanbieders en het Sociaal Wijkteam. Het opbouwen en verdiepen van de samenwerkingsrelaties lijkt langzaam effect te sorteren.

Redenen voor aanmeldingen zijn divers: op advies van derden, vanwege de onafhankelijkheid of vanwege eerdere (positieve) ervaringen. De meeste vragen hadden betrekking op informatie & advies, vraagverheldering, belangenbehartiging en bemiddeling. Enkele ondersteuningstrajecten lopen al langer dan een jaar; bijvoorbeeld doordat er sprake is van een zeer lange wachttijd bij het CIZ (toegang tot Wet langdurige zorg – Wlz) of omdat een inwoner zich (tijdelijk) terugtrekt uit het ondersteuningstraject en vervolgens toch weer terugkomt.

Op welke wijze is geborgd dat de incidentele investering een structureel effect heeft?

Door een impuls te geven aan de verdere ontwikkeling van (de structurele) cliëntondersteuning:

1. zorgen we voor een sluitend aanbod aan cliëntondersteuning;
2. vergroten we de vindbaarheid en beschikbaarheid;
3. versterken we de kwaliteit en deskundigheid van cliëntondersteuning.

TASKFORCE JEUGD

- **Wat houdt het project in?**

In 2019 is een taskforce met landelijke experts aan de slag gegaan met de volgende vragen van het college en de gemeenteraad:

- a. Het % doorverwijzing naar specialistische zorg vanuit 'de toegang' is hoog. Zijn we te ruimhartig in de toegang? Is dit wel volgens wat we hadden bedacht? Hoe kan verbetering optreden in het proces van afschalen en opschalen van jeugdhulp?
- b. Is er te veel overhead in ons jeugdstelsel? Zo ja, (hoe) kunnen we hier een verschil maken?
- c. Hoe kan de samenwerking met (passend) onderwijs verbeteren? Lopen geldstromen naar bewoners met vragen nu logisch en zoals bedoeld? Zijn er voldoende duidelijke afspraken tussen jeugdhulp en Passend Onderwijs? Wordt er integraal gekeken naar een hulpvraag?
- d. Wat kunnen we verbeteren in de organisatie van het jeugdhulpstelsel, in het bijzonder t.a.v. driehoek gemeente, Serviceorganisatie Jeugd ZHZ en Stichting Jeugdteams ZHZ? Wie heeft welke taak, wordt die ook op die wijze uitgevoerd en gebeurt dit adequaat?

- **Het doel**

Door de inzet van de taskforce jeugd wil het college op enkele hardnekkige vraagstukken duiding van landelijke experts. Met de conclusies en aanbevelingen van de taskforce willen we de afspraken over de desbetreffende thema's optimaliseren, waarmee we bijdragen aan snellere, passendere en betaalbare zorg.

- **Looptijd project:** 2019

- **Financiën**

In 2019 is 30.000 Euro geïnvesteerd in de taskforce, voor de inzet door de externe leden en hun facilitering, zoals ondersteuning.

Actuele stand van zaken

De taskforce Jeugd heeft op 30 oktober en 10 december 2019 haar bevindingen besproken met de commissie Sociale Leefomgeving. Hiermee is dit traject afgerond (RIS-dossier: 2483725).

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

De conclusies en aanbevelingen luiden, per vraag (a t/m d), als volgt:

- a. Te ruimhartig in de toegang: dat blijkt niet uit de data. Het aandeel verwijzingen van Stichting Jeugdteams ZHZ naar specialistische jeugdhulphulp is in drie jaar tijd gehalveerd. Aandacht moet uitgaan naar medische verwijzroute en Gecertificeerde Instellingen (GI's). Verbeteropties zijn:
 - investeren in samenwerking met huisartsen en GI's;
 - verdere rolinvulling van casus-/procesregisseur van Stichting Jeugdteams ZHZ en aanbieder bij doorverwijzing om te kunnen sturen op het resultaat van de ingezette hulp;
 - voortbouwen op de ingezette pilots om toeleiding te versnellen. Pilots structureel evalueren;
 - afstemming en gegevensdeling op snijvlakken van jeugdhulp met de jeugdgezondheidszorg, Passend Onderwijs en Wmo verbeteren.
- b. Dit blijkt niet uit de data m.b.t. jeugdhulpgebruik Dordrecht. Wellicht zijn op onderdelen verbeterpunten te identificeren, er is niet naar individuele aanbieders gekeken. De taskforce is niet de aangewezen partij om dit nader te onderzoeken.
- c. In de praktijk worden grote stappen voorwaarts gezet: partijen zien meerwaarde in samenwerking, zijn bewust van hun gezamenlijke opdracht en komen met samenwerkingsvoorstellen om processen beter aan elkaar te verbinden. Of de geldstromen

logisch en als bedoeld lopen (wordt ondersteuning uit het juiste potje betaald) is niet door de taskforce vastgesteld. Dit is niet door partijen aangekaart als knelpunt. Verbeteropties zijn:

- vertaling van gezamenlijke visie naar werkprocessen;
 - nader onderzoek mandaat indicatiebevoegdheid in school i.h.k.v. integraal arrangeren;
 - effectevaluatie van de nu gestarte werkwijze van integraal arrangeren;
 - inrichten lokaal loket voor VO;
 - vroegtijdig signaleren vraagt om betere samenwerking tussen consultatiebureau, kinderopvang, PO, VO en MBO;
 - samenwerkingsverband betrekken bij de inkoop jeugdhulp;
 - specialistische kennis naar voren halen en plek geven in integraal arrangeren.
- d. De organisatie van het jeugdhulpstelsel kan op zich functioneel zijn, maar helpt niet. Er is verbetering gewenst in de rolneming van partijen binnen het stelsel. Dit geldt voor de invulling van het opdrachtgeverschap door de gemeente en het opdrachtnemerschap door Serviceorganisatie Jeugd ZHZ en Stichting Jeugdteams ZHZ.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

N.v.t.

Op welke wijze is geborgd dat de incidentele investering een structureel effect heeft?

De aanbevelingen worden geborgd in afspraken in aanstaande en lopende trajecten en overeenkomsten. Denk hierbij aan de pilot Veilig Opgroeien is Teamwerk (verbinding GI's), het traject 'optimalisering verbinding huisartsen', doorontwikkeling integraal arrangeren (ook 0-4 jaar), aanpak 18-18+, doorontwikkeling strategisch management en resultaatgericht werken binnen de regionale samenwerking (zie aanbevelingen aanjaagteam en onderzoek governance door AEF) en invulling lokale opdracht Sociaal Wijkteam.

VERBINDING ONDERWIJS – JEUGDHULP

- **Wat houdt het project in?**

We ondervonden dat het regelmatig ontbrak aan samenwerking rondom en op scholen in de aanpak van onderwijskundige problematiek, gedragsproblematiek van kinderen en gezinsproblematiek. De samenwerking van de domeinen onderwijs en jeugdhulp/gezinshulp waren niet op elkaar afgestemd. Samenwerking tussen het Samenwerkingsverband, het Sociaal Wijkteam, jeugdgezondheidszorg en de kinderopvang stond nog in de kinderschoenen.

Dit project bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. We organiseren een *Integraal Loket* waar het Samenwerkingsverband en het Sociaal Wijkteam samen komen tot een integraal ondersteuningsplan in het primair onderwijs en voortgezet onderwijs. Deze plannen zijn voor kinderen op maat qua onderwijs en zorgbehoeften.
- b. We geven een *impuls aan de samenwerking* van de doorgaande lijn op het onderwijs. Van of voor de geboorte tot ver in de schooltijd willen we met elkaar eerder signaleren en preventief te werk gaan. Partners als kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, het Sociaal Wijkteam en het Samenwerkingsverband hebben samen met de gemeente concrete plannen uitgewerkt ter verbetering. De visie is bestuurlijk vastgesteld en onderdeel van de Dordtse Onderwijsvisie 2020-2030: de lijn Preventie & Zorg. Sinds november 2020 is de stuurgroep Preventie & Zorg gestart met bovengenoemde partijen.
- c. Met de invoering van '*Jeugdhulp op school*' voeren we in de regio ZHZ een verbetering door voor scholen in het Speciaal (Basis) Onderwijs (SO/SBO), Praktijkonderwijs (PRO) en Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO). De verbetering is gericht op het in samenhang vormgeven van de verschillende vormen van ondersteuning en vanuit verschillende wetten en financieringsvormen.

- **Het doel**

Verbeteren van de samenwerking en aansluiting tussen de domeinen onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp.

- **Looptijd project:** 2019-2030

- **Partners**

Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Dordrecht, het Sociaal Wijkteam (De Sociale Basis/Stichting Jeugdteams), jeugdgezondheidszorg, kinderopvang.

In de regio Zuid Holland Zuid: 10 gemeenten, de 6 samenwerkingsverbanden, het Jeugd Ervaringen Team (JET), Stichting Jeugdteams en de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ.

- **Financiën**

De inzet van de jeugdprofessional in het integraal loket in het PO-VO wordt structureel bekostigd uit de lokale impuls jeugd (€ 96.388). De inzet van de jeugdprofessional in het MBO wordt voor de periode 2019-2021 deels betaald uit het sociaal investeringsbudget: € 170.000. Het overige deel (€ 65.021) wordt betaald uit middelen voortijdig schoolverlaten. Per 2022 financieren alle gemeenten in de regio ZHZ naar rato de inzet van de jeugdprofessional(s) op het MBO.

Actuele stand van zaken

Integraal Loket en impuls aan de samenwerking

Per 1 november 2019 is het Integrale Loket gestart voor het primair onderwijs. De start van het loket voor het voortgezet onderwijs is door corona vertraagd en is na de zomervakantie 2021 van start gegaan.

In opdracht van de Stuurgroep Preventie & Zorg is eind 2020 een werkgroep gestart met als onderzoeksvraag om te verkennen hoe er zo vroegtijdig en laagdrempelig mogelijk gesignaleerd kan worden, hoe de ondersteuning nog preventiever ingezet kan worden en hoe de samenwerking verstevigd kan worden tussen de geboortezorg, jeugdgezondheidszorg, kinderopvang, Sociaal Wijkteam en het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs voor de leeftijdscategorie -9 maanden tot 5 jaar. Dit in aansluiting op de werkwijze van het Integrale Loket. Hiertoe start in het schooljaar 2021-2022 de voorbereiding op het vormgeven van startgesprekken op scholen, om het integrale ondersteuningsaanbod beter af te stemmen op de populatie en behoefte op de school.

Jeugdhulp op school

Jeugdhulp op school is een algemene voorziening, waar geen beschikking (individuele toekenning) aan de jeugdige nodig is om de ondersteuning te kunnen bieden. Voor aanbieders van begeleiding, persoonlijke verzorging, Generalistische Basis GGZ, Specialistische GGZ en diagnostiek is het perceel Jeugdhulp op school opengesteld. Door scholen een preferente aanbieder te laten kiezen, reduceren we het aantal verschillende begeleiders op school en wordt het didactisch personeel niet meer ingezet voor jeugdhulptaken maar voor het bieden van onderwijs.

Met de preferente aanbieders zijn afspraken gemaakt over het verlenen van jeugdhulp op de groep/klas en de school waardoor de kwaliteit van de jeugdhulp wordt vergroot en er meer samenhang tussen het onderwijs en de jeugdhulp kan worden gerealiseerd. Bijvoorbeeld doordat er een gezamenlijk overleg is over leerlingen met een zorgvraag.

In het 2^e kwartaal van 2021 zijn 23 van de 29 scholen in de regio gestart met Jeugdhulp op school. De overige 6 scholen zijn in aan het begin van schooljaar 2021/2022 gestart.

Er is voor elke school een poortwachtersduo aangesteld, een alternatieve toegang die dichterbij de scholen is georganiseerd. Het poortwachtersduo bestaat uit een medewerker van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs en een jeugdprofessional van Stichting Jeugdteams. Hiernaast wordt er een intensieve samenwerkingsrelatie opgebouwd tussen de aanbieder, de vaste schakel (in Dordrecht de huidige jeugdprofessionals op school, vanuit het Sociaal Wijkteam) en de school waardoor de ondersteuningsstructuur van een school wordt versterkt; er is een vast jeugdhulpaanbod beschikbaar op school. Inmiddels hebben alle scholen een preferente aanbieder gekozen die past bij het type ondersteuningsvragen die er op school zijn. Samenwerkings- en uitvoeringsplannen zijn op 23 van de 29 schoollocaties gereed. Eind 2021 evalueren we met elkaar hoe deze werkwijze uitpakt en hoeveel en welke jeugdhulp er is ingezet.

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Integraal Loket en impuls aan de samenwerking

Sinds de start van het Integrale Loket voor het primair onderwijs in november 2019 is er ingezet op de communicatie met professionals in het onderwijs en de zorg. Al snel werd duidelijk, mede als gevolg van de coronapandemie, dat professionals actiever geïnformeerd dienden te worden over de bedoeling en de werkwijze van het loket: advies en consultatie, opstellen integraal ondersteuningsplan en/of toetsen van een integraal ondersteuningsplan.

Betrokken professionals ervaren de nieuwe werkwijze als waardevol: het geeft inzicht in elkaars werkzaamheden, verduidelijking van het gebruik van vakjargon en ieders werkwijze, begrip en erkenning, snellere en betere samenwerking en afstemming. De integrale advisering over de ondersteuning zorgt er voor dat professionals in de praktijk sneller verder kunnen.

Ook de eerste ervaringen van ouders/verzorger(s) zijn positief, omdat zij maar één keer hun verhaal hoeven te vertellen aan de betrokken professionals en alle betrokkenen direct aan tafel zitten. De gesprekken worden als prettig ervaren en het integrale advies kan ook direct worden ingezet in de praktijk. We willen nog zicht krijgen op de resultaten/effecten voor de kinderen/jeugdigen op de langere termijn.

Jeugdhulp op school

Ook in regionaal verband wordt de meerwaarde van samenwerking door alle partijen ervaren, omdat deze een duidelijke en gezamenlijke focus heeft in het project 'Jeugdhulp op school'. De poortwachters vanuit de samenwerkingsverbanden werken actief in duo's samen en leren hierdoor

elkaar en elkaars werelden beter te begrijpen. Het contact wordt laagdrempeliger wat ten goede komt aan snelle en juiste ondersteuning van de jeugdigen in ZHZ.

Waar voorheen voor elke hulpvraag van jeugdhulp op school een individuele beschikking aangevraagd diende te worden, zijn er nu afspraken gemaakt met een preferente aanbieder per school. Dit beperkt gesprekken: voorheen waren losse gesprekken met school, jeugdprofessional Stichting Jeugdteams en aanbieder(s). Vanaf nu is de aanbieder al aanwezig op school en kan snel handelen zodra er een hulpvraag ontstaat.

Tot op heden was het niet mogelijk om de inzet van jeugdhulp op school uit de beschikbare data van de Serviceorganisatie op te halen. Dit komt doordat individuele beschikkingen en BSN niet gekoppeld zijn aan de school. Met "Jeugdhulp op school" kunnen we wél op schoolniveau en per leerling het jeugdhulpvolume bepalen van de ondersteuningsbehoefte en we kunnen de uitgaven monitoren waar deze jeugdigen staan ingeschreven. Daarnaast kunnen we de kosten van de inzet vanuit jeugdhulp koppelen aan de middelen die vanuit de toelaatbaarheidsverklaringen (TLV, verwijzingen naar het speciaal onderwijs) in het kader van passend onderwijs beschikbaar zijn. Dit helpt ons om de verschillende geldstromen per school inzichtelijk te maken, zodat we de middelen die beschikbaar zijn vanuit de Jeugdwet en Wet Passend Onderwijs aanvullend op elkaar kunnen laten zijn. Met het onderwijs wordt een business case opgesteld waarbij de kosten per jeugdige/leerling in kaart worden gebracht.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Integraal Loket en impuls aan de samenwerking

In het laatste kwartaal 2019 zijn er 11 meldingen voor een integraal (ondersteunings)plan opgepakt door het Integrale Loket. In 2020 lag het aantal meldingen lager dan verwacht, door de coronapandemie. In 2020 ging het om 4 meldingen voor een integraal (ondersteunings)plan en 10 situaties waarin advies en consultatie heeft plaatsgevonden. Ook in de 1^e helft 2021 lijken de aantallen achter te blijven; de corona-omstandigheden doen een groot beroep op alle betrokken in het onderwijs en de zorg.

Jeugdhulp op school

Volumes (ondersteuningsbehoefte) zijn per school in beeld gebracht. De 2772 jeugdigen woonachtig in de regio ZHZ volgen onderwijs op de 23 reeds gestarte scholen; na inventarisatie bleken 532 daarvan een ondersteuningsbehoefte te hebben vanuit de Jeugdwet.

Op welke wijze is geborgd dat de incidentele investering een structureel effect heeft?

Door de investering versnellen wij de totstandkoming van een (structurele) integrale werkwijze en samenwerking in de keten van onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp in Dordrecht.

DOORONTWIKKELING SOCIAAL WIJKTEAM

- **Wat houdt het project in?**

Een meerjarige ontwikkelopgave van het Sociaal Wijkteam in Dordrecht waarbij we hebben gewerkt aan een scherpere taakafbakening om de doelmatigheid van het Sociaal Wijkteam te vergoten. Structuur volgt inhoud, waardoor we hebben gekeken naar hoe we ook de organisatievorm kunnen laten bijdragen aan het slagvaardiger zijn. Daarnaast kreeg één inhoudelijke lijn extra aandacht binnen de opgave Zorgzame Stad, namelijk: het werken aan een integrale toegang voor Jeugd en Wmo volgens onze 0-100 visie.

- **Het doel**

3. Het realiseren van een scherpere taakafbakening in de opdracht aan het Sociaal Wijkteam en een slagvaardige organisatievorm.
4. Het realiseren van een integrale toegang Jeugd-Wmo.

- **Looptijd project:** 2018 - 2023

- **Partners**

Stichting De Sociale Basis (voorheen MEE-Vivenz) is penvoerder en aanspreekpunt voor de opdracht en is met Stichting Jeugdteams ZHZ gezamenlijk verantwoordelijk voor de realisatie van de opdracht (per 2021).

Enver, Careyn als partners in de oude manier van organiseren van het Sociaal Wijkteam.

- **Financiën**

Totaal bedraagt dit € 707.000 voor 2020 en 2021.

Actuele stand van zaken:

Een scherpere taakafbakening en een slagvaardige organisatievorm

In de afgelopen jaren hebben we stap voor stap toegewerkt richting één integrale organisatie voor het Sociaal Wijkteam met als leidraden:

1. meer aan te sluiten bij de 0-100 visie;
2. efficiënter en slagvaardiger kunnen werken;
3. minder bureaucratie.

Het inhoudelijk kader van het Sociaal Wijkteam voor de periode 2021 t/m 2023 is vernieuwd in 2019 en 2020 (RIS-dossier: 2582671). Dit kader beschrijft de visie op en taken van het Sociaal Wijkteam en de bijdrage die het levert aan diverse Dordtse opgaven. Het kader stelt daarnaast randvoorwaarden aan o.a. de inhoudelijke en organisatorische doorontwikkeling van het Sociaal Wijkteam, de bedrijfsvoering en afspraken over maatschappelijke effecten en doelstellingen. Door de verschuiving van het regionale opdrachtgeverschap van de Stichting Jeugdteams ZHZ naar de gemeenten is in 2021 een aanvullend inhoudelijk kader voor jeugdteams opgesteld, dat de mogelijkheid geeft om de taken van de Stichting Jeugdteams ZHZ goed aan te laten sluiten op het inhoudelijk kader van het Sociaal Wijkteam en te komen tot een integrale subsidie.

Wij evalueren gedurende deze periode (2021-2023) of deze vorm aan de wensen voldoet. Daarnaast is er vanaf eind 2020 gewerkt aan een nieuwe set indicatoren voor verantwoording en sturingsinformatie, onder begeleiding van het Onderzoekcentrum Drechtsteden. Hierbij staat lage administratieve druk voor het Sociaal Wijkteam hoog in het vaandel. In het 3^e kwartaal 2021 is een integrale set KPI's (0-100) vastgesteld voor de basisfuncties van het Sociaal Wijkteam en monitoringsinformatie en voortgang op de belangrijkste sociale opgaven waar het Sociaal Wijkteam een bijdrage aan levert.

Naast het nieuwe inhoudelijke kader is er ook een nieuwe organisatievorm gerealiseerd. Waar aan het begin van de raadsperiode nog vijf partners samenwerkten in het Sociaal Wijkteam (Stichting MEE, Vivenz, Careyn, Enver, Stichting Jeugdteams), zijn dit er nu twee (Stichting De Sociale Basis en Stichting Jeugdteams). Op basis van het inhoudelijk kader en de gekozen organisatiestructuur verlenen we per 2021 een meerjarige subsidie van drie jaar aan Stichting De Sociale Basis als penvoerder, omdat we de kwaliteit van de geboden ondersteuning zien en ruimte bieden voor innovatie.

Met de verschuiving van het opdrachtgeverschap van de Stichting Jeugdteams ZHZ van de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ naar de gemeenten in 2022, ontstaat er een uitzondering op het penvoerderschap van Stichting De Sociale Basis, omdat er een eenmalige begrotingssubsidie (voor 2022) aan Stichting Jeugdteams ZHZ wordt verleend en geen meerjarige subsidie (zaaknummer 2021-0095434).

Het realiseren van een integrale toegang Jeugd-Wmo

Het Sociaal Wijkteam werkt met een centrale toegang voor de Dordtse inwoners van 0-100. Enkelvoudige en/of relatief eenvoudige problematiek wordt snel opgepakt, (kort) gescreend, en/of doorverwezen naar het lokale preventieve voorveld (o.a. buurt- en jongerenwerk en informele zorg), terwijl complexe en/of multiprobleemvraagstukken intern worden doorgezet voor vraagverheldering.

Sinds begin 2020 wordt in alle Sociale Wijkteams gewerkt op basis van de Integrale Klantroute (IKR). De IKR beschrijft de processtappen die de inwoner aflegt wanneer hij/zij geholpen wordt door het Sociaal Wijkteam. Deze processtappen zijn:

1. Het inlooppreekuur of Ouder-Kind Coach (
2. Vraagverheldering
3. Ondersteuning en/of regie
4. Afsluiting

Per 1 januari 2021 is een pilot gestart bij het Sociaal Wijkteam Centrum, waarbij Wmo-consulenten van de Sociale Dienst Drechtsteden (op afroep) aansluiten in de vraagverhelderingsfase in het Sociaal Wijkteam. Hiermee wordt een integrale toegang (Jeugdwet en Wmo) gerealiseerd. Door het toevoegen van Wmo-consulenten (op afroep) aan de vraagverhelderingsfase in het Sociaal Wijkteam Centrum kan, bij meervoudige gezinsproblematiek, een meer integraal besluit genomen worden over de benodigde (specialistische) ondersteuning en/of jeugdhulp en/of algemene voorzieningen in het voorveld. Deze werkwijze zullen we, bij succes, in het 4^e kwartaal van 2021 uitrollen in alle wijkteams. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden van de uitbreiding met expertise over de participatiewet (armoede, schulden, participatieplekken).

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Een scherpere taakafbakening en een slagvaardige organisatievorm

De focus op de kerntaken in de opdracht aan het Sociaal Wijkteam en de bijdrage die zij levert aan de diverse opgaven, zorgt voor efficiënter en slagvaardiger kunnen werken. Dit draagt bij aan de realisatie van passende, snelle en betaalbare zorg en ondersteuning voor onze inwoners.

De opdracht is smaller qua taakomschrijving en concreter qua KPI's. Opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap is beter georganiseerd. We voeren regelmatig het goede zakelijke gesprek over of een taak wel/niet bij het Sociaal Wijkteam hoort en of het nu moet. We prioriteren en begrenzen beter dan voorheen.

Het realiseren van een integrale toegang Jeugd-Wmo

Met de ontwikkeling en implementatie van de IKR in 2018-2020 is de dienstverlening van het Sociaal Wijkteam als geheel verbeterd. In een onderzoek door RadarAdvies (2021) naar de IKR blijkt dat de IKR een positief effect heeft gehad op de wachttijden. De eenduidigheid van alle stappen in het werkproces is verbeterd, met name het eenduidig toepassen van de vraagverhelderingsfase. De taakgerichtheid is daarmee verbeterd en dat komt de samenwerking tussen professionals en de ondersteuning aan de inwoner ten goede. Daarbij creëert de IKR ook meer duidelijkheid voor de inwoner ten opzichte van de oude situatie. Wel is de eenduidigheid van het werkproces in alle teams een groeiproces wat blijvende aandacht vraagt van het (management van) het Sociaal Wijkteam en de gemeente.

Verder is de match tussen inwoner en hulpverlener verbeterd (inwoners zijn tevreden). Er wordt bij de vraagverheldering goed afgewogen welke professionals nodig zijn voor ondersteuning en/of regie. Echter wordt er nog onvoldoende gemonitord wat dit oplevert in termen van lengte traject/kosten.

Tenslotte zijn de doorlooptijden en de professionele inzet vooralsnog niet afgenomen. We vermoeden dat dit komt door de extra vragen en grotere problematiek in de coronatijd. RadarAdvies concludeert al met al dat de IKR een positieve impuls heeft gegeven aan de doorontwikkeling van de Sociale Wijkteams.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Een scherpere taakafbakening en een slagvaardige organisatievorm

In plaats van 5 organisaties, bestaat het SWT nu nog uit 2 organisaties: Stichting De Sociale Basis en Stichting Jeugdteams.

Zoals aangegeven is in het 3^e kwartaal 2021 een integrale set KPI's (0-100) vastgesteld voor het Sociaal Wijkteam. De eerste set KPI's die zijn opgesteld richten zich op de basisfuncties van het Sociaal Wijkteam: uitval en bereik, tevredenheid en doelrealisatie. De tweede set KPI's bevat informatie over de kwalitatieve voortgang op de sociale opgaven (zie hiervoor ook het Inhoudelijk Kader SWT 2021 t/m 2023) en monitoringsinformatie over de volgende onderwerpen: het aantal geholpen inwoners, doorlooptijden, overbruggingszorg, wachtlijst en wachttijd, gaten in het aanbod, verwijzers naar het Sociaal Wijkteam, doorverwijzingen en trends in vragen/cliëntprofielen.

Het Sociaal Wijkteam operationaliseert deze indicatoren in 2021 en 2022.

Het realiseren van een integrale toegang Jeugd-Wmo

In maart 2022 is de evaluatie van AEPB klaar naar de werkwijze integrale vraagverheldering (Jeugd en Wmo).

Op welke wijze is geborgd dat de incidentele investering een structureel effect heeft?

Het betreft een grote ontwikkelopgave. Toch is het gelukt om een aangescherpte opdracht te formuleren, een eenduidig proces te realiseren en samen met het Sociaal Wijkteam te komen tot goede KPI's. De organisatievorm is ook aangepast. Vanaf 2023 willen we deze opdracht gieten in een vorm van een meerjarige aanbesteding. Hierdoor kunnen we het gedane werk nòg beter borgen en met elkaar goed blijven kijken naar kwaliteit en financiën.

Tegelijkertijd zien we wèl dat de druk op het Sociaal Wijkteam toeneemt. Een deel van de coronamiddelen gaat dan ook naar het Sociaal Wijkteam om de wachtlijsten weg te werken. Het is noodzakelijk om het goede zakelijke gesprek te blijven voeren met elkaar.

VERBINDING MET MEDISCHE VERWIJZERS

- **Wat houdt het project in**

Vanuit het beleid dat is ingezet op het sociaal domein (omschreven in de lokale plannen jeugd en Wmo, het programma samen tegen armoede en het investeringsplan sociaal domein) is er een groot belang de samenwerking met huisartsen op te pakken. We ontwikkelen daarom met de huisartsen een samenhangende propositie.

Gedegen informatie-uitwisseling biedt de benodigde basis voor de projecten sociaal recept (dit is een van de projecten die elders in dit document onder 'zorginnovatie' is opgenomen), leefstijlinterventies en de POH Jeugd. In deze propositie hebben we als gemeente wat te brengen (bijvoorbeeld een duidelijk loket voor alle patiëntdoorverwijzingen voor alle aangesloten huisartsen) maar ook wat te halen (bijvoorbeeld afspraken over doorverwijzing naar jeugdzorg). Dat doen we in samenwerking met de Zorggroep Drechtdokters.

- **Het doel**

Het bieden van sneller, passender en betaalbaarder zorg door middel van het verbeteren van de samenwerking met huisartsen. Op deze manier neemt zowel de druk op de tweedelijns jeugdzorg als op de huisartsen af. Dit willen we bereiken door het verbeteren van de informatie-uitwisseling en afspraken over toeleiding naar het juiste aanbod en afspraken over nazorg (POH Jeugd).

- **Looptijd project**

Het project is gestart medio 2020 en loopt in ieder geval tot en met 2022.

- **Partners**

Drechtdokters, Contour de Twern

- **Financiën**

Het maximaal budget bedraagt € 460.000

Actuele Stand van zaken

POH Jeugd

Bij de start van het proces (mei 2020) waren geen betrouwbare gegevens aanwezig over verwijzingen door huisartsen. De fouten in de gegevens zijn in de afgelopen periode opgelost of uit het bestand gefilterd waardoor er nu een redelijk betrouwbare database hebben voor de medische verwijzingen. Op basis van deze database is een nulmeting gemaakt om te bepalen in welke wijken de inzet van een POH Jeugd het best zou kunnen renderen. Daarnaast is in het platform dat gebruikt wordt door de huisartsen voor samenwerking met andere partijen een onderdeel gebouwd voor POH Jeugd (een Board). De geanonimiseerde gegevens uit dit board worden gebruikt als aanvulling op de cijfers van de gemeente zodat er een gedetailleerder beeld per wijk ontstaat. Ook worden de gegevens gebruikt voor spiegelinformatie naar de huisartsenpraktijken zodat we kunnen sturen op praktijken die meer verwijzen.

Afspraken over toeleiding en nazorg, inclusief POH-Jeugd bij huisartsen (POH-Jeugd)

Januari 2021-juni2021: in samenwerking met Drechtdokters zijn de eisen voor de aanbieders POH jeugd vastgesteld. Er is een partij geselecteerd die de POH Jeugd levert. In september 2021 is gestart met de eerste praktijken.

September 2021- september 2022: Uitvoering pilot POH Jeugd

Leefstijl

Mei 2020 – januari 2021: het bouwen van een netwerk met Drechtdokters, leefstijlcoaches en GGD. Voor dit netwerk is ook een board gebouwd voor de informatie-uitwisseling. Er is een training georganiseerd voor de huisartsenpraktijken over de werking van dit board. En inmiddels zijn er meer dan 100 patiënten verwezen voor een leefstijltraject van twee jaar.

Januari 2021 – heden: Er is onvoldoende zicht op de problematiek rondom leefstijl in de regio. Er is daarom met medewerking van de gemeente Dordrecht een ZOnMw subsidie aangevraagd voor een gedetailleerder regiobeeld met specifieke uitwerking voor de wijken in gemeente Dordrecht op dit gebied. Dit regiobeeld moet meer zicht geven op welke punten er beter samengewerkt kan worden om op wijkniveau de gezondheid van inwoners te verbeteren.

Kwalitatieve resultaten

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

De ontwikkelingen worden positief ontvangen door de huisartsenpraktijken. Door de eenvoudige wijze van doorverwijzen, de vaste contactpersonen (sociaal makelaars en wijkteam) en de extra ondersteuning (POH-Jeugd) worden de praktijken ontzorgd en de patiënten sneller geholpen. Door gebruik te maken het platform C Boards kan er op veilige wijze, geanonimiseerde manier meer informatie opgehaald worden over de behoeften in een wijk. Dit is een verrijking van de data die al verzameld wordt door GGD en gemeente. Ieder half jaar wordt deze data gerapporteerd en besproken met de huisartsen waardoor ook gezamenlijk gestuurd kan worden op de beste zorg voor de inwoners.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Denk aan aantallen trajecten, cliënten, tevredenheidpercentages

POH Jeugd: De eerste POH Jeugd is in september 2021 gestart de tweede in oktober 2021. Totale inzet 48 uur. De bedoeling is dat dit opgeschaald wordt naar 60 uur.

Leefstijl: In 2021 zijn 96 deelnemers gestart met een traject van 2 jaar gecombineerde leefstijlinterventie. Er staan nog een aantal mensen op de wachtlijst maar er zijn nog te weinig coaches om meer groepen te kunnen starten.

Op welke wijze is geborgd dat de incidentele investering een structureel effect heeft?

Pilots elders in het land laten zien dat een investering in de POH-Jeugd leidt tot het terugdringen van de kosten op basis van medische verwijzingen. Om te borgen dat dit resultaat ook in Dordrecht wordt behaald is afgesproken dat in de praktijken waar een POH-Jeugd werkzaam is, het aantal verwijzingen met 40% daalt. Huisartsen bepalen echter niet zelf het product dat de jeugdige ontvangt na een verwijzing. Het dalen van de aantallen leidt niet automatisch tot kostendaling. Zo kunnen aanbieders duurdere producten inzetten, of vaker verlengingen aanvragen om de daling in het aantal verwijzingen te compenseren. Kostenbeheersing voor medische verwijzingen is dus ook sterk afhankelijk van de inkoop en contractmanagementafspraken in de gemeente.

KORTE EN INTENSIEVE ONDERSTEUNING BESCHIKKINGSVRIJ

PILOT 'SOCIAAL RECEPT'

N.b. dit project had eerder als titel: 'welzijn op recept'.

- **Wat houdt het project in?**

Bij deze Dordtse variant van Welzijn op recept kan de huisarts patiënten laagdrempelig verwijzen naar een sociaal makelaar bij alle problemen van psychosociale aard, of vermoedens hiervan.

Er wordt gewerkt met het verwijssysteem C-Boards. Dit is een systeem waarin de huisarts eenvoudig kan verwijzen naar de sociaal makelaar zonder dat er medische gegevens gedeeld worden. De sociaal makelaar pakt de vraag verder op en schakelt met het wijkteam indien nodig. Door gebruik te maken van het platform kunnen huisartsen met een druk op de knop de verbinding maken met de sociaal makelaar en kan de sociaal makelaar eenvoudig terugkoppelen naar de huisarts. De huisarts kan deze terugkoppeling met een druk op de knop direct opnemen in het dossier van de patiënt. De inwoner/patiënt heeft ook direct toegang tot het dossier en behoudt zo dus ook de eigen regie.

Na verwijzing zijn verschillende trajecten mogelijk: hulp van de sociaal makelaar, het wijkteam of beide. Dat ligt er aan wat er op dat moment nodig is. Is het voor de inwoner voldoende om te starten met (beschikingsvrije) activiteiten en activiteiten in de wijk? Of is er (professionele) zorg of ondersteuning nodig?

Het project wordt ondersteund door een actieonderzoek. In dit onderzoek wordt de kostenbesparing die de werkwijze oplevert in beeld gebracht met de preventiecalculator. Dit is een methode om in te schatten welke besparing in de toekomst ontstaat doordat we iemand zo vroeg mogelijk helpen. Op basis van de gerealiseerde besparingen wordt de zorgverzekeraar betrokken als co-financier.

- **Het doel**

In het tweejarig project Sociaal recept wordt gericht op vergroting van het aantal verwijzingen van huisartsen en andere professionals in de eerstelijns gezondheidszorg naar het sociaal domein. Hierdoor worden mensen sneller geholpen en worden kosten bespaard. Het project is gericht op preventie en vroegsignalering om intensievere zorg later te voorkomen.

- **Looptijd project:** April 2021 tot april 2022 (uitloop t/m december 2021)

- **Partners**

Buurtwerk Dordrecht, Drechtdokters, Sociaal wijkteam, Overige eerstelijns zorgverleners

- **Financiën**

Er is subsidie verleend voor het opzetten van het project, het doen van onderzoek en de helft van de trajectkosten. In totaal gaat het om een bedrag van € 550.000.

Actuele stand van zaken

In de periode april 2021 t/m heden is het project opgezet. Dat betekent dat ervoor gezorgd is dat huisartsen kunnen doorverwijzen via het verwijssysteem C-Boards. Het werkproces is met de huisartsen afgestemd. Door een aantal huisartsen wordt al actief doorverwezen.

Er zijn sociaal makelaars aangenomen om met de doorverwijzingen aan de slag te gaan. De eerste casussen zijn inmiddels in behandeling. Wat opvalt is in de eerste plaats het grote aantal ouderen dat te maken heeft met eenzaamheid en gebrek aan mogelijkheden om naar buiten te gaan.

Daarnaast valt op dat er regelmatig een overbelaste mantelzorger is achter de patiënt die door de huisarts wordt verwezen. Voor die mantelzorger wordt ook een traject ingezet. Naast eenzaamheidsproblematiek, zien we ook een aantal mensen die via huisarts of POH bij ons terecht

komen met financiële zorgen en problemen met regelzaken. Ook hier is het waardevol om snel te kunnen ingrijpen, voor problematiek uit de hand loopt.

Om onderzoek te kunnen doen naar de resultaten is een aanpak ontwikkeld op basis van de preventiecalculator. Uiterlijk in april 2022 evalueren we de resultaten van de eerste 50 tot 100 casussen.

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

In andere gemeenten waar Welzijn op Recept wordt uitgevoerd, blijkt het aantal verwijzingen van de huisartsen tegen te vallen. Dit terwijl wel bekend is dat een groot deel van de patiënten zich bij de huisarts meldt met psychosociale problemen. Een tijdige signalering en verwijzing is van groot belang.

Er is daarom veel geïnvesteerd in het contact met Drechtdokters, om samen met hen te komen tot een verwijsweg die daadwerkelijk bruikbaar is voor de huisartsen. Deze weg is gevonden door inrichting van het systeem C-boards en door de sociaal makelaar aan te wijzen als aanspreekpunt van de huisarts bij alle typen sociale problematiek. Bij Drechtdokters is er een groot enthousiasme over de werkwijze.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Op dit moment wordt de database van de preventiecalculator gevuld met casussen. We verwachten begin 2022 een eerste inzicht te kunnen bieden in de gerealiseerde kostenbesparingen.

Een voorbeeld van een kostenbesparing is dat als de huisarts snel verwijst wanneer een patiënt geldzorgen heeft, er een goede kans is dat problematische schulden kunnen worden voorkomen. Als dat lukt, dan levert dat een maatschappelijke kostenbesparing op van ruim 100.000 euro voor 1 huishouden.

Op welke wijze is geborgd dat de incidentele investering een structureel effect heeft?

Door inzet van Sociaal recept worden kosten bespaard op andere zorg en hulp. De kosten worden zowel bespaard op de zorgverzekeringswet als op Wmo/Participatiewet.

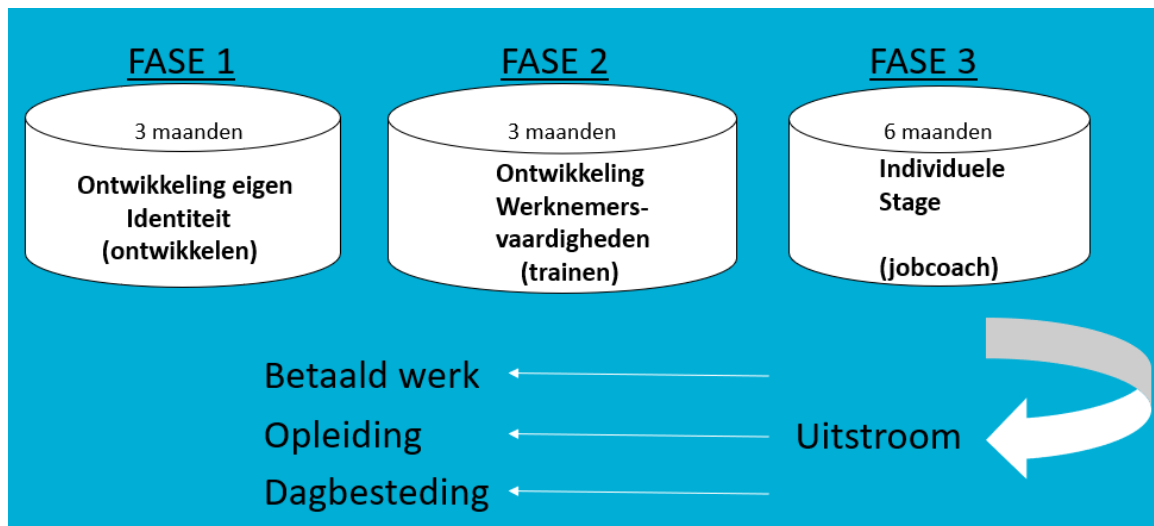
Inzet van het project is daarom een duurzame financieringsstructuur te realiseren, waarbij zowel de zorgverzekeraar als de gemeente investeert in de uitvoering van de trajecten. De voortzetting van Sociaal recept na de projectperiode resulteert dan in blijvende lagere kosten voor hulp- en ondersteuning voor de gemeente. Het is van belang dat dit aangetoond wordt, zodat we met de besparing sociaal recept duurzaam kunnen financieren.

PILOT 'WERKEN AAN MIJN TOEKOMST'

• Wat houdt het project in?

Een groep van 8 Dordtse jongeren wordt in een jaar tijd begeleid om na te denken over 'wat kan ik en wat wil ik?' Het gaat om jongeren die anders zouden starten met arbeidsmatige (ontwikkelgerichte) dagbesteding omdat de stap naar werk te groot is. Er worden stages georganiseerd bij echte bedrijven om werkervaring op te doen. Tot slot wordt een werkplek gezocht die past bij de talenten van de jongeren en worden afspraken gemaakt met de werkgever.

Het project bestaat uit drie fasen:

Om aan potentiële deelnemers te komen is er gebruik gemaakt van een breed netwerk en zijn de jongeren geselecteerd vanuit diverse partijen. Onder andere vanuit het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs, passend onderwijsorganisatie SPON, Drechtster College (VSO), Jongerenregisseur Sociale Dienst Drechtsteden, stichting Nitzana, Matchmakers en 's Heeren Loo.

Daarnaast maakt het project optimaal gebruik van het netwerk van initiatiefnemer 's Heeren Loo. De zorgaanbieder heeft verschillende bedrijven bereid gevonden een rol te spelen in het programma onder andere Groeneveld, Brandweer, Jumbo, McDonalds, Croon, Wolter&Dros, Pathé, v.d. Valk Dordrecht, fietsenhandel HIA, Medusa, etc.

- **Het doel**

Het doel van het project is dat 8 Dordtse jongeren aan het werk gaan vanuit de eigen mogelijkheden, talenten en interesses. Belanghebbenden werken intensief samen, zoals gemeente, onderwijs, zorg en het bedrijfsleven om de maatschappelijke waarde hiervan te vergroten en de kosten te verlagen.

Het beoogde resultaat is:

- Sneller: het project is erop gericht dat jongeren binnen 1 jaar duurzaam kunnen participeren.
- Passender: het project is van de jongere zelf en staat in het teken van diens talenten, interesses, en ambities.
- Betaalbaarder: Voor iedere euro die de gemeente erin stopt, krijgt de gemeente er drie terug (maatschappelijk rendement).

- **Looptijd project:** September 2021 tot september 2022 (start met ruim een jaar uitgesteld vanwege COVID-19 maatregelen)

- **Partners**

'S Heeren Loo, Sociale Dienst Drechtsteden, Onderwijsinstellingen, Bedrijven

- **Financiën**

De totale kosten zijn €143.000. De kosten per deelnemer zijn €17.800. Dit is iets duurder dan een regulier traject (ontwikkelgerichte dagbesteding) met dezelfde looptijd en intensiteit. De gedachte is dat de looptijd korter is en daarmee de totale kosten per deelnemer lager, en deelnemers dus sneller geholpen worden.

Actuele stand van zaken

De businesscase is in de eerste helft van 2020 door 's Heeren Loo uitgewerkt. Vervolgens is de startdatum meerdere malen uitgesteld vanwege COVID-19 maatregelen. Het was niet mogelijk om met de jongeren fysiek bij elkaar te komen, terwijl dat een essentieel onderdeel van de aanpak is. Bovendien waren de bedrijven niet bereid om de groep op dat moment te ontvangen. Uiteindelijk bleek de startdatum september 2021 haalbaar en is in de zomer van dit jaar de werving van jongeren gestart. Het programma is uitgewerkt en de medewerking van bedrijven is vastgelegd.

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Door alle organisaties rondom de jongere te betrekken bij het ontwikkelen van de aanpak is het gesprek op gang gekomen over hoe we eigenlijk met de jongere omgaan. We bieden bepaalde 'producten' aan die ze verder moeten helpen, maar dit is erg aanbodgestuurd. De filosofie achter deze aanpak is om veel meer vanuit de jongere zelf te benaderen wat hij of zij wil en kan (vraaggestuurd, waardegedreven), in plaats van te matchen aan wat er aangeboden is. Er is veel enthousiasme ontstaan rondom deze insteek en dat is al een mooi eerste resultaat.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Het project zit in de startfase, er zijn derhalve op dit moment nog geen kwantitatieve resultaten bekend.

Op welke wijze is geborgd dat de incidentele investering een structureel effect heeft?

Het project moet leiden tot duurzame uitstroom. Dit betekent dat een jongere uitstroomt met een duurzaam perspectief vanuit het eigenaarschap dat hij/zij gaat ervaren. Dit heeft dus een structureel effect en rendement, binnen wat er in redelijkheid verwacht kan worden op basis van de incidentele investering. Er is afgesproken met de Sociale Dienst Drechtsteden dat de aanpak, mits succesvol, wordt opgenomen in het reguliere aanbod.

PILOT FLITS

- **Wat houdt het project in?**

De gemeente Dordrecht en de aanbieders willen met de inzet van een Flexibel Interventie Team in Samenwerking (FLITS) een voor de jeugdprofessional direct beschikbaar, regel- en beschikingsvrij, integraal (J&O, GGZ, LVB, in samenhang met de sociale wijkteams), intensief aanbod organiseren.

Door de in FLITS aanwezige expertise op zowel het vlak van GGZ, LVB en J&O kan op maat van de zorg/begeleidingsvraag worden ingezet. Deze inzet is aanvullend op de inzet door het Sociaal Wijkteam. De gevraagde expertise is het uitgangspunt.

Er zijn twee aanlooproutes voor het wijkteam om een Flits- aanmelding kenbaar te maken. De eerste route is een nieuw gezin dat aangemeld wordt bij het vraagverhelderingsteam van het wijkteam. De tweede aanlooproute is een casus die al langere tijd door het wijkteam zelf wordt opgepakt, maar waarin het patroon onvoldoende doorbroken lijkt te worden. Wanneer er op meerdere vlakken problemen zijn binnen het gezin die de lasten verklaren waarbij een snelle expertisevolle interventie nodig is, is passende casuïstiek voor FLITS. De inzet van Flits is beschikingsvrij. Er vindt meerdere keren per week huisbezoek plaats en een medewerker van het sociaal wijkteam treedt als casusregisseur op. Van belang in de afweging voor Flits is dat de hulpvragen haalbaar zijn in zes maanden tijd.

- **Het doel**

Voorkomen van geïndiceerde zorg, komen tot samenhangende zorg en verlagen van de administratieve druk. Hiermee komt er directe tijd beschikbaar voor cliënten.

- **Looptijd project:** 2020-2022

- **Partners**

ASVZ, Yulius, Viersprong, ST Jeugdteams, Eddee, Enver.

De meeste organisaties leveren een medewerker die actieve hulpverlening biedt.

Tevens is er vanuit de deelnemende organisaties een coördinator en een projectleider aangesteld voor FLITS. Als het type casuïstiek een ander type specialisme vraagt, kan de samenstelling van het team aangepast worden.

- **Financiën**

Voor dit project is € 1.100.000 euro beschikbaar, verspreid over 2020, 2021 en 2022.

Actuele stand van zaken

In het proces zijn verschillende fases doorlopen. De eerste fase (eind 2020- begin 2021) bestond uit de kennismaking van de nieuwe teamleden onderling én de kennismaking met het Sociaal Wijkteam. In deze fase zijn ook de overlegstructuren en werkprocessen uitgewerkt. Ook is de eerste casuïstiek opgepakt, in samenwerking met twee wijkteams. In de tweede fase, die momenteel loopt en afgelopen zomer is begonnen, wordt de aanpak verbreed naar alle wijkteams. Ook wordt verkend hoe de pilot de komende periode te koppelen is aan het gemeentelijke project POH-Jeugd.

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

De routes voor de gezinnen die geholpen worden in de pilot zijn aan het veranderen. We zien in de pilot een snellere betrokkenheid van de specialistische GGZ. Door dit specialisme naar voren te brengen, worden trajecten in c.q. doorverwijzingen naar specialistische zorg voorkomen. Niet alleen de route, ook het aanbod is anders: door de samenwerking tussen de tweedelijns aanbieders onderling en deze aanbieders en de jeugdprofessional van het wijkteam wordt integraal in plaats van verkokerde hulp aangeboden. De samenwerking met het wijkteam biedt tevens als voordeel dat op- en afschalen op een veel natuurlijker wijze kan plaatsvinden. Tot slot is een mooi resultaat dat professionals steeds beter elkaars taal leren te begrijpen, waardoor de samenwerking is verbeterd en kan er geprofiteerd worden van elkaars expertise.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

In totaal hebben we 20 aanmeldingen sinds de start van FLITS begin dit jaar. Daarvan zijn er nu acht opgestart. Dit aantal is snel aan het stijgen.

Medio 2022 komen meer resultaten en cijfers beschikbaar. Onderzoekcentrum Dordrecht (OCD) monitort de volgende onderzoeksvragen:

3. Wat zijn de 'best and worst practices' van FLITS en wat zit achter het succes of falen van deze voorbeelden?

4. Welk verschil maakt FLITS voor haar stakeholders op het gebied van geïndiceerde jeugdhulp?
 - a. Zorginhoudelijk
 - b. Financieel
 - c. Transformatie

De tevredenheid zal middels interviews met zowel cliënten als medewerkers van de wijkteams en Flits gemeten worden.

Op welke wijze is geborgd dat de incidentele investering een structureel effect heeft?

Ten eerste moet worden aangetoond of deze pilot een dempend effect heeft op de inzet van geïndiceerde zorg. Indien dat het geval is, kan de gemeente er gezien de afschaffing van de solidariteit voor kiezen de in de tweede lijn bespaarde middelen in te zetten voor het continueren van deze pilot, om structurele effecten te borgen.

PILOT VERVANGENDE MANTELZORG AAN HUIS

- **Wat houdt het in?**

Vervangende mantelzorg aan huis is een vorm van respijtzorg waarbij de mantelzorgtaken in de thuissituatie tijdelijk worden overgenomen. We verwachten dat de behoefte aan zwaardere ondersteuning afneemt en dat gebruik van lichtere, goedkopere ondersteuning die in de pilot wordt geboden toeneemt.

De vervangende zorg richt zich vooral op het bieden van gezelschap en emotionele ondersteuning, daarnaast worden er ook regeltaken overgenomen, lichte huishoudelijke taken en persoonlijke verzorging. De overname van zorg kan op korte termijn starten en wordt aangepast op de behoeften en interesses van de zorgvrager. De maximale inzet is in totaal 48 uur.

- **Het doel**

De mantelzorger preventief ondersteunen (om overbelasting te voorkomen)

- **Partners**

Zorgmies en De Mantelaar

- **Looptijd**

De pilot is gestart op 1 februari 2020 en loopt door tot en met 31 december 2021.

- **Financiën**

De totaal begrote kosten bedragen ca. € 320.000. Hiervan wordt € 100.000 bekostigd vanuit het investeringsbudget. Het overige deel wordt bekostigd uit de reguliere middelen voor mantelzorg. Dit is inclusief ontwikkel-, project- en monitoringskosten. De realisatie over 2 jaar vanuit de opgave gaat uitkomen op € 50.000.

Actuele stand van zaken

De pilot is volledig uitgerold en sinds iets meer dan 1,5 jaar actief. Daarnaast is een monitoringsonderzoek opgezet waarvan momenteel de eerste twee tussenevaluaties zijn opgeleverd. De pilot loopt tot en met 31-12-2021. Hierna zal een eindevaluatie worden opgeleverd.

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

De flexibele inzet van deze voorziening is in de afgelopen periode van extra grote waarde gebleken. Dit bleek bijvoorbeeld tijdens de eerste lockdown, toen vervangende mantelzorg aan huis ingezet werd als vervanging voor gesloten dagbestedingslocaties. Bij vervangende mantelzorg aan huis mogen geen voorbehouden handelingen worden uitgevoerd.

De eerste twee tussenevaluaties zijn door het OCD opgeleverd. De evaluaties laten zien dat mantelzorgers verlichting ervaren en meer tijd voor zichzelf hebben door de inzet van vervangende mantelzorg aan huis. Zowel mantelzorgers als degene voor wie zij zorgen, zijn tevreden over de kwaliteit van de aanbieders (Mantelaar en ZorgMies). Zij geven een gemiddeld rapportcijfer van een 8,5.

Ook zijn op basis van feedback van inwoners en Wmo-consulenten een aantal zaken bijgesteld. Zo wordt meer samengewerkt tussen de zorgaanbieder van de pilot en de Wmo wanneer het aannemelijk is dat een cliënt meer structurele ondersteuning nodig heeft na de 48 uur per jaar. Ook worden deelnemers nadrukkelijker geïnformeerd over zowel het maximum aantal uren als de eventuele vervolgmogelijkheden in de Wmo.

Verwijzers en aanbieders melden dat mantelzorgers in een zeer beperkt aantal gevallen afzien van gebruik van vervangende mantelzorg aan huis, omdat zij aan de voorkant al weten dat 48 uur onvoldoende is voor hun situatie. Er is dan meestal sprake van een acute situatie doordat de mantelzorger zelf ziek is of vanwege het op de wachtlijsten staan voor een plek in een verpleegtehuis. Buiten deze pilot om wordt verder verkend welke oplossingen er voor deze acute situatie geboden kan worden.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

De monitoring van deze pilot richt zich op kwalitatieve resultaten. Desalniettemin kunnen we hier wel enkele kwantitatieve resultaten delen.

Van februari 2020 tot en met juli 2021 is in 107 unieke mantelzorgsituaties vervangende mantelzorg ingezet. Gemiddeld wordt vervangende mantelzorg ingezet voor 29 uur, dit is echter sterk afhankelijk van de persoonlijke behoefte en de situatie. De vervangende mantelzorg wordt in de meeste gevallen ingezet in blokken van 2 tot 3 uur per keer. In 4 casussen is toestemminggegeven om meer dan 48 uur in te zetten om daarmee de periode te kunnen overbruggen naar de inzet van een Wmo-maatwerkvoorziening of opname in een verpleegtehuis. Tijdens de duur van de pilot is er (nog) geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot een slaapdienst of 2x 24 uren zorg.

Het gebruik en de kosten van vervangende mantelzorg aan huis zijn lager dan we aan het begin van de pilot periode hadden ingeschat. De totale kosten in 2020 waren € 55.000. Voor het lopende jaar zien we een lichte stijging in het gebruik. De verwachting is dat de totale uitgaven voor de pilot(incl. onderzoekskosten) op € 130.000 uitkomen. Hiervan komt € 50.000 ten laste van de opgave.

Uit de cijfers concluderen we dat voor het grootste deel van de mantelzorgers de 48 uur op jaarbasis voldoende is. Er bestaat altijd een mogelijkheid om zelf vervangende mantelzorg bij te kopen of via een aanvullende verzekering (ook via de gemeentepolis) extra vergoeding te ontvangen.

Op welke wijze is geborgd dat de incidentele investering een structureel effect heeft?

Op basis van de resultaten uit de twee tussenevaluaties en feedback van deelnemers klinkt een zeer positief geluid. We zullen daarom in de het najaar van 2021, vooruitlopend op de eindevaluatie, beginnen met de voorbereidingen om het aanbod onder te brengen in het reguliere ondersteuningsaanbod aan Dordtse mantelzorgers. De structurele kosten van het nieuwe aanbod zullen worden betaald uit de reguliere middelen voor mantelzorg.

AANPAK AANDACHTSHUISHOUDENS

• Wat houdt het project in?

We zijn in september 2019 als gemeente gestart met regievoeren op complexe casuïstiek ('aandachtshuishoudens'). Het nemen van de regie werd regelmatig van de gemeente gevraagd wanneer professionals vastliepen. Bovendien wilden wij direct sturen op passender, sneller en betaalbaarder helpen van de 1% huishoudens met de meest complexe problematiek.

Ook in de toekomst zal de gemeente een regierol houden in complexe problematiek. Dat is dan niet meer 'vrijwillig' zoals in Dordrecht de afgelopen jaren wel het geval was. De Wet Aanpak meervoudige problematiek verankert wettelijk de coördinerende taak van het college van B&W.

De aanpak die we hebben ontwikkeld voor aandachtshuishoudens bestaat uit de sociaal pontonnier, doorbraakteam, gemeentelijk interventiespecialist en (tijdelijke) ondersteuning door het Instituut voor Publieke Waarden (IPW).

De werkwijze is als volgt. Casussen worden meestal aangemeld vanuit de professional die vastloopt. Soms kloppen mensen zelf aan bij de gemeente. Bij aanmelding van een casus wordt altijd gekeken of het nodig is om regie te voeren, en of daarbij advies nodig is. Daarbij wordt altijd domeinoverstijgend gekeken.

Professionals lopen tegen de volgende knelpunten aan:

- Onbekendheid van het aanbod/de mogelijkheden.
- Er ontbreekt aanbod of het aanbod is niet toereikend voor iedereen.
- Systemen/regels werken elkaar tegen of partners zitten niet op één lijn. In het merendeel van de casussen is het nodig om draagvlak en eigenaarschap te creëren op een gezamenlijke oplossing. Eerst vanuit overtuigingskracht; als dat niet lukt heeft de Sociaal Pontonnier het mandaat om toch snel te handelen en de benodigde hulp (elders) in te kopen.
- In sommige gevallen zijn alle partijen het eens dat er iets moet gebeuren maar ontstaat toch een impasse: niemand 'kan' iets door regels of gebrek aan budget. Partijen houden elkaar gegijzeld. De Sociaal Pontonnier kan dan beslissen om iets toch te doen en daarna te bekijken hoe we het (financieel/juridisch) oplossen.

De Sociaal Pontonnier helpt deze knelpunten op te lossen door de volgende acties:

- Wegwijzer: helpt de professional naar het juiste aanbod of oplossing die beschikbaar is.
- Doorbraak: maakt oplossing mogelijk die anders niet beschikbaar is.
- Procesregie: houdt overzicht, creëert draagvlak bij alle betrokken organisaties voor de oplossing (als dit complex is en er meerdere belangen of tegenstrijdige regelgeving geldt).

Vervolgens gaat regie altijd terug naar een van de betrokken organisaties die hulp verlenen, meestal degene die de casus ook heeft aangemeld.

- **Het doel**

Gezinnen met complexe problematiek passender, sneller én betaalbaarder te helpen. Waar professionals vastlopen door regelgeving, gebrek aan passend aanbod of gebrek aan regie bieden we, waar nodig met mandaat, maatwerkoplossingen. Vervolgens is het doel om vanuit de casuïstiek systeemknelpunten structureel op te lossen.

- **Looptijd project**

September 2019 tot september 2021

- **Partners**

Sociaal wijkteam, Zorg- en Veiligheidshuis, Sociale Dienst Drechtsteden, Gemeente Zwijndrecht, Woningbouwcorporaties Trivire en Woonbron, Instituut voor Publieke Waarden, Leegstandsbeheerder Villex, Zorgverzekeraar VGZ, Yulius, Veiligheidspartners, Jeugdhulpaanbieders.

- **Financiën**

Het maximaal budget van de aanpak aandachtshuishoudens voor o.a. de inzet van doorbraakregisseurs SWT, ondersteuning Instituut voor Publieke Waarden, registratiesysteem, communicatie bedraagt € 500.000

Actuele stand van zaken:

Recent (juni-september 2021) heeft een evaluatie met partners plaatsgevonden waaruit is geconcludeerd dat de Sociaal Pontonnier en het doorbraakteam meerwaarde hebben (zie volgende paragraaf) en de komende jaren worden voortgezet. Er is in het verlengde daarvan besloten om de werkwijze voort te zetten.

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Partners ervaren een betere samenwerking op complexe casuïstiek door een duidelijke ingang bij de gemeente, waar verbindingen worden gelegd en de juiste wegen worden bewandeld. De Sociaal Pontonnier wordt ervaren als een motor voor betere samenwerking. Op casusniveau wordt maatwerk ingezet, maar vooral ook draagvlak en eigenaarschap gecreëerd voor een gezamenlijke oplossing.

Verder is de casuïstiek een bron van systeemleren. We zien rode draden waar meerdere casussen vastlopen. Dat kan vervolgens leiden tot concrete oplossingen die meer mensen helpen. Het is bijvoorbeeld makkelijker geworden om een briefadres te krijgen. Er is ook een Eerste Hulp bij Onderdak routekaart voor professionals gemaakt die kan helpen bij huisvestingsproblemen.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

- Er is een hoge tevredenheid bij gezinnen en professionals, 90% is (zeer) tevreden.
- In een jaar tijd (2020) heeft de gemeente 73 gezinnen geholpen. In 19 gevallen was een doorbraak nodig en is deze gerealiseerd.
- Een eerste indicatie dat de kosten per casus lijken te dalen van gemiddeld € 23.000 naar €16.000 (op basis van 6 casussen).
- Er zijn 7 signalen afgegeven van terugkerende knelpunten, rode draden waar meerdere casussen vastlopen. Hierboven zijn voorbeelden genoemd (briefadres en Eerste Hulp bij Onderdak).

Op welke wijze is geborgd dat de incidentele investering een structureel effect heeft?

De nieuwe functies zijn structureel in de begroting opgenomen.

De ondersteuning van Instituut voor Publieke Waarden was tijdelijk. De rest van de aanpak blijft bestaan. Want ook in de toekomst zal de gemeente een regierol houden in complexe problematiek.

VERSTERKING PEDAGOGISCHE BASIS

PILOT JUNIOR LIFE SKILLS OP SCHOOL

- **Wat houdt het project in?**

Kinderen die opgroeien in armoede en in een eenoudergezin hebben een grotere kans om later in de jeugdhulp terecht te komen. Op de basisscholen Ikra en Mondriaan behoort de meerderheid van de kinderen tot deze groepen. Daarom is de pilot 'Junior Life Skills' gestart op deze twee basisscholen.

In de pilot krijgen alle kinderen in groep 3 van beide scholen één uur per week beweegles (aanvullend op het reguliere schoolprogramma) van twee Dordt sportcoaches. Zij gaan met de kinderen aan de slag om de ontwikkelvaardigheden (life skills) van de kinderen een positieve impuls te geven. Daarnaast besteden zij aandacht aan talentontwikkeling, gedrag en gezondheid. Denk aan voorlichting over gezonde voeding en weerbaarheidstrainingen.

De Dordt sportcoaches werken nauw samen met de groepsleerkrachten, intern begeleiders en de Ouder-Kindcoaches op de scholen (ook voor pedagogische ondersteuning). De sportcoaches houden de cognitieve en emotionele ontwikkeling van de kinderen nauwgezet in de gaten. Zij pakken signalen direct op. Wanneer meer ondersteuning nodig is, wordt het Sociaal Wijkteam en/of het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs ingeschakeld.

Ook ouders worden betrokken bij activiteiten en de voortgang. Na twee jaar vindt er een feestelijke afsluiting plaats, waarbij kinderen (en hun ouders) gestimuleerd en gefaciliteerd worden om te gaan/blijven sporten.

- **Het doel**

Met de pilot wordt ingezet op de cognitieve en emotionele ontwikkeling van kinderen, door middel van preventieve, positieve en sportieve aandacht. Met als uiteindelijk doel voorkomen dat problemen ontstaan of groter worden, waardoor de inzet van zwaardere zorg minder vaak noodzakelijk is.

- **Looptijd project**

Schooljaar 2020/2021 en 2021/2022

- **Partners**

Dordt sportcoaches, Ouder-Kind-coaches van het Sociaal Wijkteam, basisschool Ikra en basisschool Mondriaan.

- **Financiën**

De kosten voor de pilot bedragen € 60.000 (2020-2022), waarvan € 40.000 wordt bekostigd uit het investeringsbudget sociaal domein. Het resterende bedrag wordt bekostigd uit de Brede impuls combinatiefunctionarissen (Sport).

Actuele stand van zaken

In de 1e helft van het schooljaar 2020-2021 zijn de sportcoaches en andere betrokkenen geschoold in het programma, is het programma verder uitgebouwd en is voorbereid op het (kwalitatief en kwantitatief) monitoren van de ontwikkeling en voortgang van alle kinderen via een app. Echter, door de tussentijdse sluiting van de scholen (vanwege corona) en het niet meer beschikbaar zijn van de sportcoaches die de pilot draaiden, is de pilot halverwege het schooljaar stil komen te liggen. De pilot bleek in deze vorm kwetsbaar en vraagt bovendien om een stevige invulling van de projectleidersrol vanuit team Sport, voor de dagelijkse aansturing en organisatie (coördinatie trainingen, aanspreekpunt sportcoaches en scholen, monitoring). We maken in het schooljaar 2021-2022 een doorstart met de pilot en nemen de verbeterpunten hierin mee.

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Doordat de pilot pas net een doorstart heeft gemaakt, zijn er nog geen resultaten zichtbaar.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Doordat de pilot pas net een doorstart heeft gemaakt, zijn er nog geen resultaten zichtbaar.

Op welke wijze is geborgd dat de incidentele investering een structureel effect heeft?

Bij succes kan de pilot uitgebreid worden naar hogere groepen en andere scholen en kan Junior life skills geïntegreerd worden in het reguliere schoolprogramma. Op welke wijze continuering en uitbreiding bekostigd zal worden moet nader onderzocht worden.

JONGERENWERK OP SCHOOL

- **Wat houdt het project in?**

Het project gaat over de preventieve inzet van jongerenwerk op scholen en de rol van jongerenwerk in het normaliseren en afschalen van jeugdhulp. Dit betekent een nieuwe rol voor de jongerenwerkers: naast presentie op straat en online, ook presentie op scholen.

Deze preventieve inzet van jongerenwerk op scholen vindt plaats op verschillende niveaus:

- Universele preventie: presentie op en rondom school, binnen en buiten schooltijden (PO, VO en MBO), waaronder aansluiting op de sociale events van scholen;
- Selectieve preventie: organiseren van programma's buiten en (in afstemming) binnen school voor specifieke groepen jongeren waar we hen motiveren om vanuit hun talent hun vaardigheden en kennis te verbeteren, te vergroten en dit te waarderen;
- Individuele preventie: begeleiden van individuele trajecten met jongeren, naast school of onder schooltijd, gericht op talentontwikkeling en toekomstperspectief.

- **Het doel**

Door de aanwezigheid van jongerenwerk op ongeveer 55 scholen in Dordrecht zijn jongeren vroegtijdig in beeld en is het mogelijk om tijdig te signaleren of er ondersteuning nodig is. Het talentgericht werken van jongerenwerk draagt bij aan het voorkomen van inzet van jeugdhulp en daarnaast speelt jongerenwerk een rol in het normaliseren of afschalen van jeugdhulp.

- **Looptijd project:** het project is op 1 oktober 2020 gestart en loopt tot eind 2022.

- **Partners**

De uitvoering van het project is belegd bij R-Newt. R-Newt is binnen de gemeente Dordrecht de uitvoerder van het jongerenwerk. Alle scholen in Dordrecht zijn ook betrokken bij het project.

- **Financiën**

De totale kosten van het project bedragen 1.399.000 euro. Dit bedrag is verdeeld over Q4 van 2020 en de jaren 2021 en 2022. De helft van het gevraagde bedrag wordt gefinancierd vanuit het investeringsplan sociaal domein en de andere helft vanuit de Lokale Impuls Jeugd.

Actuele stand van zaken

Welk proces is doorlopen? Welke acties zijn uitgevoerd?

- *Samenwerking met scholen*

Vanwege de sluiting van de scholen is de aanwezigheid op scholen later op gang gekomen dan gepland. Inmiddels zijn met diverse scholen (po, vo en mbo) afspraken gemaakt over de presentie van jongerenwerk op school. Deze afspraken zijn per school verschillend. Een aantal voorbeelden zijn: een programma over verantwoord gamen, begeleiding bij overstap groep 8 naar brugklas, motiveringsprogramma, programma voor nieuwkomers en coaching van leerlingen. In het nieuwe schooljaar is tijdens de introductiedagen op diverse middelbare scholen ingezet op lessen en activiteiten op het gebied van kennismaken, groepsdruk, respect en veiligheid in de klas. Ook de individuele begeleiding van leerlingen is sinds het nieuwe schooljaar op een aantal scholen gestart.

- *Samenwerking met andere partners*

Er wordt op leerling niveau samen gewerkt met de OK-coaches van het Sociaal Wijkteam en ze zijn betrokken bij de spreekuren en voorlichtingslessen van bureau Halt. De jongerenwerkers sluiten ook aan bij het cultuur programma van het SOC, door met de leerlingen in gesprek te gaan over maatschappelijk thema's en vervolgens te kijken welke leerlingen individuele begeleiding en ondersteuning nodig hebben.

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

- Het is een uitdaging om de juiste doelgroep (leerlingen met enkelvoudige (hulp)vragen, die leven nog voordat er sprake is van opschaling van hulp) te vinden. Het starten van projecten en activiteiten gaan helpen om de juiste jongeren uit een groep te vissen die daar behoefte aan hebben. Ook presentie binnen de school is een middel om goed zicht te krijgen op de juiste doelgroep.
- Door de samenwerking tussen R-Newt en het SWT is het jongerenwerk in staat om steeds beter een rol te spelen in het in het normaliseren of afschalen van jeugdhulp.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Denk aan aantallen trajecten, cliënten, tevredenheidpercentages

Nog niet. Om het besparingspotentieel van jongerenwerk op school te kunnen berekenen zijn, naast de monitoringsgegevens van jongerenwerk, ook gegevens nodig rondom eerstelijns zorg (noodzakelijk) en gegevens rondom jeugdhulp op schoolniveau (wenselijk). We zijn hierover in gesprek.

Op welke wijze is geborgd dat de incidentele investering een structureel effect heeft?

Jongerenwerk is gevraagd om de basissubsidie Jongerenwerk en het project Jongerenwerk op school met elkaar te verbinden, zodat opgedane ervaringen ook worden meegenomen in reguliere werkzaamheden.

BESTRIJDING EENZAAMHEID EN SOCIAAL ISOLEMENT

200.000 euro van het investeringsbudget is gereserveerd voor investeringen in het thema 'ontmoetingen'. Dit geld wordt ingezet voor projecten die voortvloeien uit het beleidskader "omzien naar elkaar" dat in april 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld. Hierin stelt de gemeente dat er per wijk naar maatwerk gezocht moet worden dat aansluit op de behoefte van de wijk en haar bewoners. Concreet worden deze middelen momenteel ingezet voor de volgende activiteiten:

- Onderzoek per wijk naar de rol van de wijkcentra
- Betrokkenen in de wijk zijn geïnterviewd. Per wijk circa 50 inwoners en gebruikers van de wijkcentra.
- Oktober 2021 oplevering van een concept onderzoeksrapport over de rol van de wijkcentra in de verschillende wijken en voorstel voor beheer.

RE-INTEGRATIE OFFICIER

De reïntegratieofficier is een functie die rechtstreeks onder de burgemeester valt. Omdat het werk van de reïntegratieofficier een aantal sterke raakvlakken kent met het werk van de sociaal pontonnier / aandachtshuishoudens, hebben we in 2020 besloten de reïntegratieofficier onderdeel te maken van het opgaveteam zorgzame stad. Daarom is er hiervoor gekozen deze ook mee te nemen in de evaluatie zorgzame stad.

- **Wat houdt het project in?**

De Re-Integratie Officier (RIO) pakt de regie op de re-integratie van ex-gedetineerden met complexe meervoudige problematiek, die tot dusver een hoge recidive hebben van meer dan 50%. Hij biedt de ex-gedetineerden een nieuw toekomstperspectief onder andere door het op orde brengen van de vijf basisvoorwaarden (het hebben van een ID-bewijs, werk/inkomen en huisvesting; voorkomen van schulden en bieden van zorg) . Daarnaast signaleert en agendeert de RIO knelpunten en verbetermogelijkheden in de samenwerking in de keten. De RIO valt rechtstreeks onder de burgemeester. Hij heeft mandaat en daarmee de nodige doorzettingsmacht.

- **Het doel**

Recidive terugdringen van daders van High Impact Crimes (HIC) om geweldsmisdrijven te verminderen en de (gevoelens van) veiligheid te vergroten. Daarnaast het signaleren en agenderen van verbeteringen in de aanpak (basisvoorwaarden) en keten- en netwerksamenwerking bij de re-integratie van ex-gedetineerden.

- **Looptijd project**

De pilot is gestart in september 2018. De RIO is begonnen in februari 2019. Voorjaar-Zomer 2021: Evaluatie aanpak t.b.v. borging richting de toekomst.

- **Partners**

Zorg & Veiligheidshuis, Reclassering, Politie, DJI / PI Dordrecht zijn de kernpartners.

- **Financiën**

Pilot is gefinancierd in 2019 en 2020 met € 150.000 door het Ministerie van JenV. In 2021 komt de financiering voor € 75.000 van JenV en voor € 75.000 van de gemeente (50% Opgave Zorgzame Stad en 50% Veiligheid). Voor 2022 en 2023 wordt opnieuw een bijdrage verwacht van JenV.

Actuele stand van zaken

In de zomer van 2021 is een evaluatie gemaakt en zijn de eerste resultaten en opbrengsten gedeeld met alle partners en andere betrokkenen (zie volgende paragraaf). Ook ligt er een voorstel voor implementatie en borging van de functie.

Zijn er al resultaten? Wat zijn de lessons learned (kwalitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

Uit de evaluatie volgen een aantal conclusies over de RIO:

De nazorgtafel is op advies van de RIO verplaatst naar het Zorg & Veiligheidshuis waardoor de aanpak nu transparant is, regie op de voortgang plaatsvindt en er geen partijen worden uitgesloten. Er wordt nu met de gedetineerde gepraat en niet alleen over. Alle partijen zitten tegelijkertijd aan tafel om afspraken te maken over het gezamenlijk plan van aanpak. Dat zorgt voor meer eigenaarschap en meer commitment bij iedereen. Het videobellen (als gevolg van corona) heeft hier een belangrijke positieve bijdrage aan geleverd.

De RIO heeft daarnaast belangrijk bijgedragen aan de routing en verheldering van het proces voor een ID-bewijs en postadres. Dat werd soms wel en soms niet verstrekt zonder duidelijke motivatie of begrip voor de situatie waarin de aanvrager zich bevond. De RIO heeft dit probleem geagendeerd en ervoor gezorgd dat dit knelpunt werd opgepakt en structureel is opgelost voor iedere Dordtenaar.

Huisvesting is een groot probleem. De RIO heeft eraan bijgedragen dat voor tijdelijk onderdak

gebruikgemaakt kan worden van sloopwoningen. Sinds kort is het voor ex-gedetineerden ook mogelijk om een urgentieverklaring te krijgen, dat was eerder ingewikkeld. Een ander resultaat is dat met de SDD afspraken zijn gemaakt over het voorkomen van huisuitzettingen.

Uit de evaluatie komen een aantal werkzame bestanddelen en succesfactoren van de RIO aanpak naar voren die belangrijk zijn voor de borging. Het gaat om de uitgesproken doel- en resultaatgerichtheid (in plaats van taakgericht werken). Het nadrukkelijk pakken van regie, samenhang en volgordelijkheid dragen hieraan bij. Het mandaat is belangrijk, het ondersteunt de slagkracht van de RIO en zorgt voor commitment en rugdekking.

Voor de kandidaten brengt de RIO een nieuw toekomstperspectief. Het gaat niet alleen over het op orde brengen van de 5 basisvoorwaarden. Eigenaarschap en wederkerigheid zijn wezenlijke bestanddelen net als de oplossingen die aan moeten sluiten bij de behoefte.

De RIO-aanpak draagt bij aan bestaanszekerheid en inclusie. Er komt een degelijke 'uitvalsbasis' in beeld van waaruit het nieuwe leven vorm kan krijgen. De ex-gedetineerde gaat weer 'gewoon' meedoen in de samenleving.

Zijn er kwantitatieve resultaten (kwantitatief: passender, sneller, betaalbaarder)?

De RIO heeft tussen maart 2019 en juni 2021 44 kandidaten begeleid die binnen de doelgroep van de pilot (HIC daders, 18-27 jaar, complexe problematiek). Daarnaast heeft de RIO contact met circa 80 andere daders, geeft hij adviezen of verwijst door bij minder complexe casussen. Het gaat om ISD-ers en BIJ-meldingen of kandidaten die ouder zijn dan 27 jaar.

Circa 50% van de RIO-kandidaten is aan het werk na 12 maanden. Voor deze doelgroep is dat een hoog percentage, want de problemen zijn hardnekkig. Dat wordt ook zichtbaar in de cijfers over de bemiddeling door de RIO: bij 39% lukt om in één keer te bemiddelen naar werk, bij 27% zijn meerdere (soms wel vier á vijf) pogingen nodig.

De problemen met ID, briefadres en schulden zijn door de RIO voor het merendeel van de kandidaten geregeld. Voor dak- & thuislozen is woonruimte voor meer dan de helft geregeld, maar enkel en alleen voor de urgente gevallen.

De recidivecijfers van de deelnemers zijn bijzonder laag: 22%. Dit is een heel goede score vergeleken met de reguliere recidivecijfers van gemiddeld boven de 50%. Dit percentage is nog een onderschatting voor de kandidaten uit de caseload van de RIO: die hebben een nog hoger risico op recidive (als de RIO niet beschikbaar zou zijn).

Op welke wijze is geborgd dat de incidentele investering een structureel effect heeft?

Afgesproken wordt om in de jaren 2022 en 2023 de functie RIO te implementeren en de werkwijze door te ontwikkelen. Ook zal de RIO de werkzame bestanddelen en succesfactoren van de aanpak uit gaan dragen elders in het land.

FINANCIËEL OVERZICHT

OVERZICHT FINANCIËN OPGAVE ZORGZAME STAD	
1. Basis op orde	
Overgang Jeugdwet –Wmo	262.500
Onafhankelijke clientondersteuning	Betaald uit al verkregen landelijke subsidie
Taskforce Jeugd	30.000
Verbinding onderwijs – jeugdhulp	170.000
2. Verbeteren van de toegang	
Doorontwikkeling wijkteam	707.000
Verbinding medische verwijzers	460.000
3. Zorgvernieuwing	
Beschikingsvrij	
Sociaal recept	550.000
Werken aan mijn toekomst	143.000
FLITS	1.100.000
Vervangende mantelzorg aan huis	100.000
Aandachtshuishoudens	500.000
Junior life skills op school	40.000
Jongerenwerk op school	700.000
Bestrijding eenzaamheid en sociaal isolement	200.000
Re-integratie officier	37.500
TOTAAL	5.000.000